

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2004/18/EG

Samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster

(2004-03-31 [EUT L 134, 30.4.2004, s. 114]¹)

AVDELNING I	Definitioner och allmänna principer	457
AVDELNING II	Regler om offentliga kontrakt	459
KAPITEL I	Allmänna bestämmelser	459
KAPITEL II	Tillämpningsområde	460
Avsnitt 1	Tröskelvärden	460
Avsnitt 2	Särskilda situationer	462
Avsnitt 3	Kontrakt som skall undantas	463
Avsnitt 4	Särskild ordning	464
KAPITEL III	Regler som skall tillämpas på offentliga tjänstekontrakt	464
KAPITEL IV	Särskilda regler om förfrågningsunderlag och kontraktshandlingar	464
KAPITEL V	Förfaranden	467
KAPITEL VI	Regler för offentliggörande och öppenhet	472
Avsnitt 1	Offentliggörande av meddelanden	472
Avsnitt 2	Tidsfrister	475
Avsnitt 3	Innehållet i informationen och sättet för överföring av denna	476
Avsnitt 4	Kommunikationssätt	477
Avsnitt 5	Protokoll	478
KAPITEL VII	Upphandlingsförfarandets gång	479
Avsnitt 1	Allmänna bestämmelser	479
Avsnitt 2	Kvalitativa urvalskriterier	480
Avsnitt 3	Kontraktstilldelning	485
AVDELNING III	Regler om koncessioner avseende byggtreprenader	487
KAPITEL I	Regler tillämpliga på koncessioner avseende byggtreprenader	487
KAPITEL II	Regler om koncessionshavares upphandling när dessa är upphandlande myndigheter	489
KAPITEL III	Regler om koncessionshavares upphandling när dessa inte är upphandlande myndigheter	489
AVDELNING IV	Regler om projekttävlingar på tjänsteområdet	490
AVDELNING V	Skyldigheter att lämna uppgifter för statistikändamål, verkställighetsbefogenheter och slutbestämmelser	492
BILAGA VI	Definition av vissa tekniska specifikationer	495
BILAGA VII	Information som skall finnas i meddelanden	496
BILAGA VIII	Karakteristika för offentliggörandet	501
BILAGA X	Krav på utrustning för elektronisk mottagning av anbud, anbudsansökningar eller ritningar och planer i projekttävlingarna	501

Direktiv
2004/18/EG¹ Senast ändrat genom förordning 213/2008/EG [red.anm.].

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit detta direktiv

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 och artiklarna 55 och 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med fördraget i artikel 251 i fördraget, på grundval av det gemensamma utkast som förlikningskommittén godkände den 9 december 2003, och

av följande skäl:

1. I samband med de nya ändringarna av rådets direktiv 92/50/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster, 93/36/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandet vid offentlig upphandling av varor och 93/37/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtentreprenader, vilka ändringar är nödvändiga för att uppfylla de krav på förenklning och modernisering som både upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer framförde i sina svar på kommissionens grönbok av den 27 november 1996 bör texterna av tydlighetsskäl omarbettas till en enda text. Det här direktivet bygger på domstolens rättspraxis, särskilt dess rättspraxis om tilldelningskriterier, som tydliggör de upphandlades myndigheternas möjligheter att tillgodose den berörda allmänhetens behov, även på miljöområdet och/eller det sociala området, förutsatt att dessa kriterier är kopplade till kontraktsföremålet, att de inte ger den upphandlande myndigheten obegränsad valfrihet samt att de uttryckligen anges och överensstämmer med de grundprinciper som anges i skäl 2.
2. Tilldelning av kontrakt som ingås i medlemsstaterna för statens räkning, för enheter på regional eller lokal nivå samt andra offentligrättsliga organ omfattas av kravet på respekt för principerna i fördraget, särskilt principen om fri rörlighet för varor, principen om etableringsfrihet och principen om frihet att tillhandahålla tjänster samt de principer som följer av dessa, t.ex. principen om likabehandling, principen om icke-diskriminering, principen om ömsesidigt erkännande, proportionalitetsprincipen och öppenhetsprincipen. För offentliga kontrakt över ett visst värde är det dock tillrådligt att upprätta bestämmelser om samordning inom gemenskapen av nationella förfaranden för tilldelning av sådana kontrakt på grundval av dessa principer för att säkerställa att de får effekt och för att garantera att offentlig upphandling öppnas för konkurrens. Bestämmelserna om samordning bör därför tolkas i överensstämmelse med såväl de ovan nämnda reglerna och principerna som andra bestämmelser i fördraget.
3. Bestämmelserna om samordning bör i största möjliga utsträckning överensstämma med gällande förfaranden och praxis i de enskilda medlemsstaterna.
4. Om ett offentligrättsligt organ lämnar in ett anbud i ett förfarande för offentlig upphandling bör medlemsstaterna se till att konkurrensen gentemot privata anbudsgivare inte snedvids.
5. I enlighet med artikel 6 i fördraget är miljöskyddskraven integrerade i utformningen och genomförandet av den av gemenskapens politik och verksamhet som avses i artikel 3 i fördraget, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling. I detta direktiv klargörs det därför hur de upphandlande myndigheterna kan bidra till att skydda miljön och främja en hållbar utveckling, samtidigt som de garanteras att de för sina kontrakt kan erhålla det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris.
6. Ingenting i detta direktiv bör hindra vidtagande eller genomförande av sådana åtgärder som behövs för att skydda allmän ordning, allmän moral och allmän säkerhet, att skydda människors och djurs hälsa och liv eller att bevara växter, i synnerhet med sikte på en hållbar utveckling, under förutsättning att åtgärderna överensstämmer med fördraget.
7. Genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar och på dess behörighetsområden, av avtalen i de multilaterala förhandlingarna från Uruguayrundan (1986–1994) godkänns särskilt WTO-avtalet om offentlig upphandling, nedan kallat "avtalet", som syftar till att fastställa en multilateral ram för balanserade rättigheter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling för att åstadkomma liberalisering och ökning av världshandeln. Enligt gemenskapens internationella rättigheter och åtaganden till följd av godkännandet av avtalet skall den ordning som fastställs i avtalet tillämpas för anbudsgivare och varor från tredje land som har undertecknat avtalet. Avtalet har inte direkt effekt. En upphandlande myndighet som omfattas av avtalet och som följer detta direktiv och tillämpar avtalet på ekonomiska aktörer från tredje land som har undertecknat avtalet bör således följa avtalet. Dessa bestämmelser om samordning bör också garantera att gemenskapens ekonomiska aktörer får delta i offentlig upphandling på lika gynnsamma villkor som de ekonomiska aktörerna från tredje land som har undertecknat avtalet.

8. Innan ett upphandlingsförfarande inleds får den upphandlande myndigheten genom en "teknisk dialog" söka eller godta råd som kan användas när specifikationerna utarbetas, dock under förutsättning att sådana råd inte leder till hinder för konkurrensen.
9. Med hänsyn till de många olika typerna av offentliga byggentreprenadkontrakt bör den upphandlande myndigheten kunna välja såväl gemensam som separat upphandling för utförande och projektering av byggentreprenader. Avsikten med detta direktiv är inte att fastställa huruvida upphandlingen skall vara gemensam eller separat. Beslut om separat eller gemensam upphandling måste grundas på kvalitativa och ekonomiska kriterier, som kan fastställas i nationell lagstiftning.
10. Ett kontrakt kan bedömas vara ett offentligt byggentreprenadkontrakt endast om det specifikt avser utförande av de verksamheter som avses i bilaga I, även om kontraktet kan omfatta utförandet av andra tjänster som är nödvändiga för utförandet av dessa verksamheter. Offentlig upphandling av tjänster, inbegripet fastighetsförvaltningstjänster, får i vissa fall omfatta byggentreprenad. Om emellertid sådan byggentreprenad är av underordnad betydelse jämfört med kontraktets huvudinnehåll och är en följd av eller ett komplement till detta, kan det faktum att sådan byggentreprenad ingår i upphandlingen inte anses vara ett tillräckligt skäl för att klassificera kontraktet som ett offentligt byggentreprenadkontrakt.
11. En gemenskapsdefinition av ramavtal bör fastställas, liksom särskilda regler för ramavtal som ingår för kontrakt som omfattas av detta direktiv. Enligt dessa regler får en upphandlande myndighet när den ingår ett ramavtal i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv om bland annat offentliggörande, tidsfrister och villkor för anbudsgivning, under ramavtalets löptid ingå kontrakt som grundas på sådana ramavtal antingen genom att tillämpa villkoren i ramavtalet eller, om inte samtliga villkor fastställts i förväg, genom att på nytt inbjuda parterna i ramavtalet att lämna anbud utan fastställda villkor. En ny inbjudan att lämna anbud bör genomföras enligt vissa regler som syftar till att garantera den nödvändiga flexibiliteten och iakttagandet av de allmänna principerna, bland annat principen om likabehandling. Ramavtalets löptid bör därför begränsas och bör inte kunna överstiga fyra år, utom i fall som är vederbörligen styrkta av de upphandlande myndigheterna.
12. Nya förfaranden för elektronisk upphandling utvecklas ständigt. Dessa förfaranden möjliggör ökad konkurrens och förbättrad effektivitet vid offentlig upphandling, särskilt genom de besparingar i tid och kostnader som användningen medför. Den upphandlande myndigheten får använda elektroniska upphandlingsförfaranden om det sker i överensstämmelse med bestämmelserna i detta direktiv och principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. I samma omfattning får ett anbud som lämnas in av en anbudsgivare ha formen av dennes elektroniska katalog, särskilt om förnyad inbjudan att lämna anbud har gått ut i enlighet med ett ramavtal eller ett dynamiskt inköpssystem har införts, under förutsättning att anbudsgivaren använder de kommunikationssätt som den upphandlande myndigheten valt i enlighet med artikel 42.
13. Med hänsyn till de elektroniska upphandlingsförfarandenas snabba utbredning bör man redan nu fastställa lämpliga regler för att de upphandlande myndigheterna till fullo skall kunna utnyttja de möjligheter som dessa system erbjuder. I detta syfte är det lämpligt att definiera ett fullständigt elektroniskt dynamiskt system för upphandling avsett för inköp av sådant som vanligen används och fastställa särskilda regler för inrättandet och driften av ett sådant system, för att säkerställa att varje ekonomisk aktör som vill delta behandlas rättvist. Varje ekonomisk aktör bör ha möjlighet att delta i ett sådant system förutsatt att han har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med förfrågningsunderlaget och att han uppfyller urvalskriterierna. Denna upphandlingsteknik gör det möjligt för de upphandlande myndigheterna att – genom upprättandet av en förteckning över redan godkända anbudsgivare och genom möjligheten för nya anbudsgivare att ansluta sig – tack vare de elektroniska medlen föfoga över ett särskilt stort urval av anbud, och således att genom en omfattande konkurrens säkerställa ett optimalt utnyttjande av de offentliga medlen.
14. Eftersom förfarandet med elektroniska auktioner kommer att få ökad omfattning bör det införas en gemenskapsdefinition av sådana auktioner och fastställas särskilda regler för dessa för att garantera att de genomförs på ett sådant sätt att principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet iaktas fullt ut. Det bör därför föreskrivas att de elektroniska auktionerna endast gäller sådana byggentreprenad-, varu- och tjänstekontrakt för vilka det kan fastställas exakta specifikationer. Detta kan bland annat gälla i fråga om återkommande varu-, byggentreprenad- och tjänstekontrakt. I samma syfte bör det också föreskrivas att anbudsgivarnas rangordning måste kunna fastställas under hela den elektroniska auktionen. Användningen av elektroniska auktioner ger de upphandlande myndigheterna möjlighet att uppmana anbudsgivarna att erbjuda nya lägre priser och, när kontraktet tilldelas den anbudsgivare som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, även att förbättra andra aspekter av anbudet än priset. För att säkerställa respekt för principen om öp-

- penhet bör endast de aspekter som kan utvärderas automatiskt på elektronisk väg, utan in-gripande och/eller bedömning från den upphandlande myndighetens sida, bli föremål för elektronisk auktion, dvs. sådana aspekter som kan kvantifieras så att de kan uttryckas i siffror eller procenttal. Däremot bör sådana aspekter av anbudsgivningen som innebär en bedömning av aspekter som inte kan kvantifieras inte bli föremål för elektronisk auktion. Följaktligen bör vissa byggtreprenadkontrakt och tjänstekontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projekteringen av byggtreprenader, inte bli föremål för elektronisk auktion.
15. Vissa förfaranden för centralisering av inköp har utvecklats i medlemsstaterna. Flera upphandlande myndigheter har till uppgift att göra anskaffningar eller genomföra offentlig upphandling/ingå ramavtal för andra upphandlande myndigheter. Eftersom det rör sig om stora inköpsvolymer är det genom dessa förfaranden möjligt att öka konkurrensen och förbättra effektiviteten i den offentliga upphandlingen. Det bör därför införas en gemenskapsdefinition av den inköpscentral som står till de upphandlande myndigheternas förfogande. Det bör även fastställas villkor enligt vilka, i överensstämmelse med principerna om icke-diskriminering och likabehandling, de upphandlande myndigheter som anskaffar byggtreprenader, varor och/eller tjänster med hjälp av en inköpscentral kan anses ha iakttagit bestämmelserna i detta direktiv.
  16. För att de olikheter som råder i medlemsstaterna skall kunna beaktas bör medlemsstaterna ges möjlighet att föreskriva att de upphandlande myndigheterna får använda sig av ramavtal, inköpscentraler, dynamiska inköpssystem, elektroniska auktioner och konkurrenspräglad dialog i enlighet med definitionerna och bestämmelserna i detta direktiv.
  17. Många olika tröskelvärden för tillämpningen av bestämmelserna om samordning leder till problem för de upphandlande myndigheterna. Dessutom bör tröskelvärdena med hänsyn till den monetära unionen fastställas i euro. Tröskelvärdena i euro bör därför fastställas på ett sätt som gör det enklare att tillämpa dessa bestämmelser samtidigt som tröskelvärdena enligt avtalet, som uttrycks i särskilda dragningsrätter, iakttas. I detta sammanhang bör det också föreskrivas en återkommande översyn av tröskelvärdena i euro så att de, vid behov, anpassas till eventuella förändringar i eurons värde i förhållande till de särskilda dragningsrätterna.
  18. För tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv och i övervakningssyfte bör indelningen av tjänster göras i form av kategorier som motsvarar bestämda nummer i en gemensam nomenklatur och sammanställas i två bilagor, II A och II B, enligt det system som skall gälla. För tjänster i bilaga II B bör tillämpliga bestämmelser i direktivet gälla utan att det påverkar tillämpningen av särskilda gemenskapsbestämmelser för de berörda tjänsterna.
  19. När det gäller tjänstekontrakt bör full tillämpning av detta direktiv under en övergångsperiod begränsas till kontrakt för vilka dessa bestämmelser kommer att göra det möjligt att utnyttja alla möjligheter till att öka handeln över gränserna. Kontrakt för andra tjänster bör övervakas under denna övergångsperiod innan beslut fattas om full tillämpning av direktivet. Mekanis-men för sådan övervakning bör därför fastställas. Samtidigt bör mekanismen göra det möjligt för de berörda parterna att få tillgång till alla relevanta upplysningar.
  20. Offentliga kontrakt som ingås av upphandlande myndigheter med verksamhet inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna som avser sådan verksamhet omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna. Kontrakt som ingås av upphandlande myndigheter inom ramen för deras transportverksamhet till havs, längs kusterna och på inre vattenvägar måste emellertid omfattas av detta direktiv.
  21. Eftersom telekommunikationssektorn är utsatt för verklig konkurrens till följd av att gemenskapsbestämmelserna om liberalisering av denna sektor har genomförts, bör offentliga kontrakt på det området undantas från detta direktivs tillämpningsområde, i den mån dessa kontrakt huvudsakligen syftar till att ge den upphandlande myndigheten möjlighet att utöva vissa verksamheter inom telekommunikationssektorn. Dessa verksamheter fastställs genom definitionerna i artiklarna 1, 2 och 8 i rådets direktiv 93/38/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av upphandlingsförfarandet för enheter som har verksamhet inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna på så sätt att det här direktivet inte är tillämpligt på kontrakt som har undantagits från tillämpningsområdet för direktiv 93/38/EEG enligt artikel 8 i det direktivet.
  22. Det bör anges när bestämmelserna om samordning av förfarandena inte kan tillämpas av skäl som rör statens säkerhet eller statshemligheter eller på grund av att särskilda upphandlingsregler gäller enligt internationella avtal som avser stationering av trupper eller gäller för internationella organisationer.
  23. Enligt artikel 163 i fördraget är stimulans av forskning och teknisk utveckling ett sätt att stärka den vetenskapliga och teknologiska grunden för gemenskapens industri, och öppnandet

- av den offentliga upphandlingen av tjänster kommer att bidra till att detta mål nås. Medfinansiering av forskningsprogram bör inte omfattas av detta direktiv. Det omfattar följaktligen endast sådana kontrakt för forsknings- och utvecklingstjänster som uteslutande är till nytta för den upphandlande myndigheten i dess egen verksamhet, förutsatt att de tjänster som tillhandahålls helt bekostas av den upphandlande myndigheten.
24. Inom ramen för tjänster har kontrakt för förvärv eller hyra av fast egendom eller rättigheter till sådan egendom särdrag som gör att regler för offentlig upphandling inte bör tillämpas.
  25. Vid offentlig upphandling av vissa audiovisuella tjänster inom radio- och TV-området bör hänsyn kunna tas till kulturella och sociala överväganden som gör att upphandlingsreglerna inte bör tillämpas. Av dessa skäl måste det göras undantag för offentliga tjänstekontrakt som avser anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial som är färdigt för användning samt andra förberedande tjänster, t.ex. sådana tjänster som har samband med manuskript eller artistuppträdanden vilka behövs för att genomföra programmet samt de kontrakt som gäller sändningstid. Detta undantag bör dock inte tillämpas på tillhandahållandet av den tekniska utrustning som behövs för produktion, samproduktion och sändning av sådana program. Med sändning bör avses överföring och distribution via någon form av elektroniskt nät.
  26. Skiljemanna- och förliknings-tjänster tillhandahålls vanligen av organ eller personer som utnämnts eller valts på ett sätt som inte kan underkastas reglerna för offentlig upphandling.
  27. I enlighet med avtalet omfattar detta direktiv inte sådana finansiella tjänster som rör instrumenten för penning- och valutapolitiken, statsskulden, förvaltningen av reserver och annan politiskt beslutad verksamhet som innefattar handel med värdepapper och andra finansiella instrument, i synnerhet transaktioner för att förse en upphandlande myndighet med pengar eller kapital. Kontrakt i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överföring av värdepapper och andra finansiella instrument omfattas därför inte. Tjänster som utförs av centralbanker undantas också.
  28. Sysselsättning och arbete är grundläggande faktorer när det gäller att garantera lika möjligheter för alla och bidra till social integration. Skyddade verkstäder och program för skyddad anställning bidrar härvid effektivt till att människor med funktionshinder kan komma in på eller återvända till arbetsmarknaden. Sådana verkstäder kan emellertid sakna möjlighet att få kontrakt under normala konkurrensförhållanden. Det är därför lämpligt att föreskriva att medlemsstaterna får reservera rätten att delta i offentliga upphandlingsförfaranden för sådana verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
  29. De tekniska specifikationer som offentliga upphandlare upprättar bör tillåta den offentliga upphandlingen öppnas för konkurrens. Det måste därför vara möjligt att lämna anbud som baseras på olika tekniska lösningar. De tekniska specifikationerna måste följaktligen kunna bygga på prestanda- och funktionskrav och, om det hänvisas till europeisk standard eller, i avsaknad av sådan, till nationell standard, måste de upphandlande myndigheterna beakta anbud som baseras på andra likvärdiga lösningar. För att visa att en lösning är likvärdig bör anbudsgivarna få använda alla former av bevis. Den upphandlande myndigheten måste kunna motivera alla beslut om att likvärdighet inte föreligger. En upphandlande myndighet som vill fastställa miljökrav i de tekniska specifikationerna för ett bestämt kontrakt får föreskriva särskilda miljöegenskaper, t.ex. en viss produktionsmetod, och/eller särskilda miljöeffekter för grupper av varor eller tjänster. Den får, men är inte skyldig att, använda lämpliga specifikationer som fastställts för miljömärken, t.ex. det europeiska miljömärket, (multi)nationella miljömärken eller andra miljömärken, om kraven för utarbetats och antagits på grundval av vetenskapliga rön eller genom ett förfarande i vilket de berörda parterna, t.ex. statliga organ, konsumenter, tillverkare, distributörer och miljöorganisationer, kan delta och om miljömärket är tillgängligt för samtliga berörda parter. Den upphandlande myndigheten bör då det är möjligt fastställa tekniska specifikationer för att ta hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov. De tekniska specifikationerna bör tydligt anges så att alla anbudsgivare vet vad de krav som den upphandlande myndigheten fastställt omfattar.
  30. Kompletterande information om upphandlingarna måste, såsom är brukligt i medlemsstaterna, finnas i förfrågningsunderlaget för varje upphandling eller i motsvarande handlingar.
  31. Upphandlande myndigheter som genomför särskilt komplicerade projekt kan objektivt sett vara oförmögna att specificera vilka medel som kan tillgodose deras behov eller bedöma vad marknaden kan erbjuda i form av tekniska och/eller finansiella och rättsliga lösningar, utan att därmed behöva utsättas för någon kritik. Detta kan bland annat inträffa vid genomförandet av större integrerade projekt för transportinfrastruktur, stora datanät eller projekt som omfattar komplicerad och strukturerad finansiering vars ekonomiska och rättsliga uppläggning inte kan fastställas i förväg. Om sådana kontrakt inte kan tilldelas genom använd-

- ning av öppna eller selektiva förfaranden, bör följaktligen ett flexibelt förfarande föreskrivas som garanterar såväl konkurrensen mellan de ekonomiska aktörerna som den upphandlande myndighetens behov av att diskutera alla synpunkter på kontraktet med varje enskild anbudssökande. Detta förfarande får dock inte användas på ett sådant sätt att konkurrensen begränsas eller snedvrids, särskilt inte genom att grundläggande delar av anbudet ändras, genom att nya väsentliga krav åläggs den utvalda anbudsgivaren eller genom att någon annan anbudsgivare än den som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kan komma i fråga.
32. För att underlätta för små och medelstora företag att delta i offentlig upphandling bör det fastställas bestämmelser om underleverantörer.
  33. Villkoren för fullgörandet av ett kontrakt är förenliga med detta direktiv om de inte är direkt eller indirekt diskriminerande och om de anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Villkoren kan till exempel syfta till att främja yrkesutbildning på arbetsplatsen och anställning av personer som har särskilda svårigheter att komma in på arbetsmarknaden, bekämpa arbetslöshet eller skydda miljön. Som exempel kan nämnas skyldighet att i samband med fullgörandet av ett kontrakt anställa långtidsarbetslösa eller att genomföra utbildning för arbetslösa eller ungdomar, att följa bestämmelserna i grundläggande ILO-konventioner (International Labour Organisation) om dessa inte har införlivats med den nationella lagstiftningen eller att anställa ett större antal personer med funktionshinder än som krävs enligt den nationella lagstiftningen.
  34. Gällande lagar, förordningar och kollektivavtal rörande anställningsvillkor och arbetarskydd, på såväl nationell nivå som gemenskapsnivå, är tillämpliga vid fullgörandet av ett offentligt kontrakt om dessa bestämmelser och tillämpningen av dem överensstämmer med gemenskapsrätten. För gränsoverskridande verksamhet, när arbetstagare i en medlemsstat utför tjänster i en annan medlemsstat i samband med fullgörandet av ett offentligt kontrakt, fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster de minimivillkor som måste uppfyllas i värdlandet gentemot de utstationerade arbetstagarna. Om det i nationell rätt ingår bestämmelser i detta avseende, kan det om dessa förpliktelser inte uppfylls betraktas som ett allvarligt fel eller som ett brott mot den ekonomiska aktörens yrkesetik, som kan medföra att den ekonomiska aktören utesluts från det offentliga upphandlingsförfarandet.
  35. Med tanke på att den nya informations- och kommunikationstekniken kan förenkla offentliggörandet av upphandlingar och göra upphandlingsförfarandet effektivare och öppnare bör elektroniska medel jämställas med traditionella medel för kommunikation och utbyte av information. I så stor utsträckning som möjligt bör de medel och den teknik som väljs vara förenliga med den teknik som används i de andra medlemsstaterna.
  36. Utvecklingen av en effektiv konkurrens inom offentlig upphandling gör det nödvändigt att meddelanden om upphandling från de upphandlande myndigheterna i medlemsstaterna offentliggörs på gemenskapsnivå. Informationen i meddelandena måste göra det möjligt för de ekonomiska aktörerna i gemenskapen att avgöra om upphandlingen intresserar dem. De behöver således tillräcklig information om föremålet för upphandlingen och villkoren i samband med kontraktet. Det är därför viktigt att förbättra de offentliggjorda meddelandenas synlighet på olika sätt, t. ex. med hjälp av standardformulär för meddelanden om upphandling och den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (Common Procurement Vocabulary (CPV)) som enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 kommer att utgöra referensnomenklatur för offentlig upphandling. Vid selektiva förfaranden bör offentliggörandet ha det särskilda syftet att ge de ekonomiska aktörerna i medlemsstaterna tillfälle att visa sitt intresse för upphandlingarna genom att ansöka hos den upphandlande myndigheten om att få lämna anbud på angivna villkor.
  37. Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13 december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("direktiv om elektronisk handel") bör i samband med detta direktiv vara tillämpliga på överföring av information med elektroniska medel. Förfarandena för offentlig upphandling och reglerna för projekttävlingar avseende tjänster kräver en högre säkerhets- och sekretessnivå än den som fastställs i dessa direktiv. Därför bör anordningar för elektronisk mottagning av anbud, anbudsansökningar samt ritningar och planer uppfylla särskilda tilläggskrav. I detta syfte bör användning av elektroniska signaturer, i synnerhet avancerade elektroniska signaturer, i möjligaste mån uppmuntras. Frivilliga ackrediteringssystem skulle dessutom kunna utgöra en gynnsam ram för att höja nivån på tillhandahållandet av certifieringstjänster för dessa anordningar.

38. Användning av elektroniska medel är tidsbesparande. Minimitidsfristerna bör därför förkortas om elektroniska medel används, dock under förutsättning att de är förenliga med den särskilda överföringsteknik som fastställs på gemenskapsnivå.
39. Kontroll av anbudsgivarnas lämplighet vid öppna förfaranden och av anbudssökandenas lämplighet vid selektiva och förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling och vid konkurrenspräglad dialog samt urval av anbudsgivare och anbudssökande bör genomföras på öppna villkor. Det bör därför anges vilka icke-diskriminerande kriterier den upphandlande myndigheten får använda vid urval av deltagare och på vilket sätt de ekonomiska aktörerna kan bevisa att de uppfyller kriterierna. I syfte att åstadkomma öppenhet bör den upphandlande myndigheten åläggas att, redan vid inbjudan att lämna anbud, ange vilka urvalskriterier den kommer att tillämpa samt vilka särskilda krav på kapacitet som den eventuellt kommer att kräva av de ekonomiska aktörerna för att de skall kunna delta i upphandlingsförfarandet.
40. En upphandlande myndighet får begränsa antalet anbudssökande i de selektiva och förhandlade förfarandena med offentliggörande av ett meddelande om upphandling samt i den konkurrenspräglade dialogen. En sådan begränsning av antalet anbudssökande bör göras endast på grundval av objektiva kriterier som anges i meddelandet om upphandling. Dessa objektiva kriterier medför inte nödvändigtvis viktning. För kriterier som rör de ekonomiska aktörernas personliga ställning kan det räcka med en allmän hänvisning i meddelandet om upphandling till de omständigheter som anges i artikel 45.
41. I konkurrenspräglad dialog och i förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling bör den upphandlande myndigheten, med hänsyn till den flexibilitet som kan behövas samt till de alltför höga kostnader som hör samman med upphandlingsmetoder, tillåtas att genomföra förfarandet i successiva steg för att på grundval av på förhand angivna tilldelningskriterier efterhand minska det antal anbud som den fortsätter att diskutera eller förhandla om. Denna begränsning bör garantera verklig konkurrens, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lämpliga lösningar eller anbudssökande.
42. Gemenskapsreglerna om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis gäller när det krävs bevis på särskilda kvalifikationer för att kunna delta i ett upphandlingsförfarande eller en projekttävling.
43. Det bör undvikas att offentliga kontrakt tilldelas ekonomiska aktörer som har deltagit i en kriminell organisation eller som har befunnits skyldiga till bestickning eller bedrägerier som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen eller penningtvätt. Den upphandlande myndigheten bör vid behov begära lämpliga handlingar från anbudssökandena/anbudsgivarna och skulle kunna, om det råder tvivel om anbudssökandenas/anbudsgivarnas personliga ställning, begära samarbete med de behöriga myndigheterna i denna medlemsstat. Den upphandlande myndigheten bör utesluta sådana ekonomiska aktörer om den genom en lagakraftvunnen dom får kännedom om att sådana brott enligt den nationella lagstiftningen har begåtts. Om det i nationell rätt ingår sådana bestämmelser, kan överträdelse av miljölagstiftningen eller lagstiftningen om otillåten samverkan vid offentlig upphandling som lett till lagakraftvunnen dom eller beslut med likvärdig effekt betraktas som brott mot den ekonomiska aktörens yrkesetik eller som ett allvarligt fel. Bristande efterlevnad av nationella bestämmelser för genomförande av rådets direktiv 2000/78/EG och 76/207/EEG om lika behandling av arbetstagare som lett till lagakraftvunnen dom eller beslut med likvärdig effekt kan betraktas som ett brott mot den ekonomiska aktörens yrkesetik eller som ett allvarligt fel.
44. I lämpliga fall, när byggtreprenadens eller tjänsternas natur motiverar att åtgärder eller system för miljöledning tillämpas vid fullgörandet av det offentliga kontraktet, kan det krävas att sådana åtgärder eller system tillämpas. Miljöledningssystemen kan, oberoende av om de är registrerade enligt gemenskapsinstrumenten, såsom förordning (EG) nr 761/2001 (EMAS), visa den ekonomiska aktörens tekniska kapacitet att fullgöra kontraktet. Dessutom bör en beskrivning av de åtgärder den ekonomiska aktören tillämpar för att garantera samma miljöskyddsnivå godtas som alternativt bevis till de registrerade systemen för miljöledning.
45. Detta direktiv ger medlemsstaterna möjlighet att upprätta officiella förteckningar över godkända entreprenörer, varuleverantörer eller tjänsteleverantörer eller införa en certifiering genom offentliga eller privata organ samt fastställa konsekvenserna av förekomsten i en sådan förteckning eller innehavet av ett sådant certifikat vid ett förfarande för offentlig upphandling i en annan medlemsstat. När det gäller offentliga förteckningar över godkända ekonomiska aktörer är det viktigt att ta hänsyn till EG-domstolens rättspraxis i de fall en ekonomisk aktör, som tillhör en grupp, som stöd för sin begäran om registrering i förteckningen åberopar de ekonomiska, finansiella och tekniska resurserna hos andra bolag i gruppen. Det är i ett sådant fall den ekonomiska aktörens sak att bevisa att han faktiskt kommer att

ha tillgång till dessa medel under hela den tid han finns i förteckningen. För registrering i förteckningen kan en medlemsstat då fastställa nivån på de krav som skall uppfyllas och i synnerhet, om t. ex. aktören åberopar de finansiella resurserna hos ett annat bolag i gruppen, det andra bolagets åtagande, vid behov solidariskt.

46. Kontraktstildelningen bör ske på grundval av objektiva kriterier som säkerställer att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling iakttas och att anbuden bedöms i verklig konkurrens med varandra. Därför bör endast två tilldelningskriterier godkännas, nämligen "lägsta pris" och "ekonomiskt mest fördelaktigt anbud".

För att garantera att principen om likabehandling iakttas vid kontraktstildelning bör det fastställas en skyldighet – i enlighet med rättspraxis – att garantera nödvändig öppenhet, så att alla anbudsgivare i rimlig mån kan informeras om de kriterier och villkor som kommer att tillämpas för att urskilja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. En upphandlande myndighet bör därför ange tilldelningskriterierna samt viktningen av de olika kriterierna inbördes i så god tid att anbudsgivarna har kännedom om dem vid utarbetandet av sina anbud. En upphandlande myndighet får göra undantag från kravet att ange viktning av tilldelningskriterierna i vederbörligen styrkta fall, som de måste kunna motivera, när denna viktning inte kan anges i förväg på grund av upphandlingens komplicerade art. I dessa fall måste de ange kriterierna i fallande prioriteringsordning.

När de upphandlande myndigheterna väljer att ge kontraktet till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall de utvärdera anbuden för att fastställa vilket som har det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris. För att göra detta skall de fastställa de ekonomiska och kvalitativa kriterier som i sin helhet måste göra det möjligt för den upphandlande myndigheten att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Fastställandet av dessa kriterier beror på föremålet för upphandlingen, eftersom dessa måste göra det möjligt att utvärdera varje anbuds prestanda i förhållande till föremålet för upphandlingen, enligt definitionen i de tekniska specifikationerna, samt att utvärdera förhållandet mellan kvalitet och pris i varje anbud.

För att garantera likabehandling bör tilldelningskriterierna göra det möjligt att jämföra anbuden och bedöma dem på ett objektivt sätt. Om dessa villkor är uppfyllda, kan ekonomiska och kvalitativa tilldelningskriterier, samt de kriterier som gäller uppfyllande av miljökrav, göra det möjligt för den upphandlande myndigheten att tillgodose den berörda offentliga enhetens behov, så som de är formulerade i specifikationerna för upphandlingen. Det är enligt samma villkor som en upphandlande myndighet får använda kriterier som syftar till att tillgodose sociala krav som bland annat tillgodose behov – fastställda i specifikationerna för upphandlingen – hos särskilt missgynnade befolkningsgrupper, till vilka förmånstagarna/ användarna av de byggtreprenader, varor och tjänster som är föremål för upphandlingen hör.

47. I samband med offentliga tjänstekontrakt får tilldelningskriterierna inte påverka tillämpningen av nationella bestämmelser om ersättning för vissa tjänster, till exempel tjänster som utförs av arkitekter, ingenjörer eller advokater, och vid offentliga varukontrakt får de inte påverka tillämpningen av nationella bestämmelser om fasta priser på skolböcker.
48. Vissa tekniska villkor, särskilt sådana som rör meddelanden, statistiska rapporter och den nomenklatur som används samt villkor för hänvisning till denna nomenklatur, kommer att behöva antas och ändras när de tekniska kraven förändras. De förteckningar över upphandlande myndigheter som anges i bilagorna behöver också uppdateras. Därför bör det införas ett smidigt och snabbt beslutsförfarande för dessa ändamål.
49. De åtgärder som krävs för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter.
50. Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister bör tillämpas vid beräkning av de tidsfrister som avses i detta direktiv.
51. Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande och tillämpning av direktiven 92/50/EEG, 93/36/EEG och 93/37/EEG som anges i bilaga XI.

Härigenom föreskrivs följande**AVDELNING I Definitioner och allmänna principer****Artikel 1 Definitioner**

1. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelse som anges i punkterna 2–15:

2. a) *Offentliga kontrakt*: skriftliga kontrakt med ekonomiska villkor som slutits mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter och som avser utförande av byggtreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i detta direktiv.

b) *Offentliga byggtreprenadkontrakt*: offentliga kontrakt som avser antingen utförande eller såväl projektering som utförande av sådana byggtreprenader som avser en av de verksamheter som avses i bilaga I eller av en byggtreprenad, eller utförande, oavsett form, av en byggtreprenad som tillgodoser de behov som den upphandlande myndigheten har specificerat. Med byggtreprenad avses ett resultat av bygg- och anläggningsarbeten som i sig fyller en teknisk eller ekonomisk funktion.

c) *Offentliga varukontrakt*: andra offentliga kontrakt än de som avses i b vilka avser köp, leasing, hyra eller hyrköp, med eller utan möjlighet till köp, av varor.

Ett offentligt kontrakt som avser leverans av varor och som dessutom som ett underordnat inslag omfattar monterings- och installationsarbeten skall betraktas som ett offentligt varukontrakt.

d) *Offentliga tjänstekontrakt*: andra offentliga kontrakt än offentliga byggtreprenad- eller varukontrakt som avser utförande av sådana tjänster som anges i bilaga II.

Ett offentligt kontrakt som avser både varor och tjänster enligt bilaga II skall anses vara ett offentligt tjänstekontrakt om värdet av tjänsterna ifråga är högre än värdet av de varor som kontraktet omfattar.

Ett offentligt kontrakt som avser tjänster enligt bilaga II och omfattar sådan verksamhet enligt bilaga I som endast är underordnad verksamhet i förhållande till kontraktets huvudändamål skall betraktas som ett offentligt tjänstekontrakt.

3. *Byggkoncession*: ett kontrakt av samma typ som ett offentligt byggtreprenadkontrakt med den skillnaden att ersättningen för arbetet endast utgörs av rätten att utnyttja anläggningen eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

4. *Tjänstekoncession*: ett kontrakt av samma typ som ett offentligt tjänstekontrakt med den skillnaden att ersättningen för tjänsternas utförande utgörs antingen av endast rätten att utnyttja tjänsten eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

5. *Ramavtal*: ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.

6. *Dynamiskt inköpssystem*: en helt elektronisk process för köp av sådant som vanligen används och vars egenskaper så som de är allmänt tillgängliga på marknaden tillfredsställer den upphandlande myndighetens behov, som är tidsbegränsad och under hela varaktigheten öppen för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med förfrågningsunderlaget.

7. *Elektronisk auktion*: en upprepad process med hjälp av elektroniska medel för att presentera nya lägre priser och/eller nya värden för vissa delar av anbuden, vilken genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbuden och möjliggör en rangordning på grundval av automatiska utvärderingsmetoder.

Följaktligen kan vissa tjänstekontrakt och vissa byggtreprenadkontrakt som innehåller intellektuella prestationer, såsom projekteringen av byggtreprenader, inte bli föremål för elektronisk auktion.

8. Entreprenör, varuleverantör och tjänsteleverantör: beteckningar för varje fysisk eller juridisk person, offentlig enhet eller grupp av sådana personer och/eller organ som på marknaden erbjuder sig att utföra byggtreprenader och/eller tillhandahåller byggtreprenader, varor eller tjänster.

Termen ekonomisk aktör betecknar såväl en varuleverantör som en tjänsteleverantör och en entreprenör. Den används enbart i syfte att förenkla texten.

En ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud skall betecknas *anbudsgivare*. Den som ansöker om att få lämna anbud vid ett selektivt eller förhandlat förfarande eller en konkurrenspräglad dialog skall betecknas *anbudssökande*.

9. Upphandlande myndigheter: statliga, regionala eller lokala myndigheter och offentligrättsliga organ samt sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller ett eller flera sådana organ.

Med *offentligrättsliga organ* avses alla organ

- a) som särskilt har inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse, förutsatt att behovet inte har industriell eller kommersiell karaktär,
- b) som är juridiska personer, och
- c) vars verksamhet till största delen finansieras av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ, eller vars verksamhet står under kontroll av sådana organ, eller i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller kontrollorgan mer än hälften av ledamöterna utses av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ.

Icke uttömmande förteckningar över sådana offentligrättsliga organ och kategorier av organ som uppfyller villkoren i andra stycket a, b och c finns i bilaga III. Medlemsstaterna skall till kommissionen regelbundet anmäla ändringar i sina förteckningar.

10. Med inköpscentral avses en upphandlande myndighet som

- anskaffar varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter, eller
- genomför offentlig upphandling eller ingår ramavtal om byggtreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter.

11. a) Öppet förfarande: förfarande där alla intresserade ekonomiska aktörer får lämna anbud.

b) *Selektivt förfarande:* förfarande som varje ekonomisk aktör kan begära att få delta i, men där endast sådana ekonomiska aktörer får lämna anbud som får en inbjudan av den upphandlande myndigheten.

c) *Konkurrenspräglad dialog:* förfarande som varje ekonomisk aktör kan begära att få delta i och där den upphandlande myndigheten för en dialog med de anbudssökande som har inbjudits att delta i detta förfarande, för att nå fram till en eller flera lösningar som kan tillgodose myndighetens behov och som utgör grunden för de anbud som de utvalda anbudssökandena inbjuds att lämna.

Vid användning av det förfarande som avses i första stycket skall ett offentligt kontrakt anses vara "särskilt komplicerat", om de upphandlande myndigheterna

- inte objektivt kan definiera de tekniska medel enligt artikel 23.3 b, 23.3 c eller 23.3 d som kan tillgodose deras behov eller mål, och/eller
- inte kan objektivt specificera den rättsliga och/eller finansiella utformningen av ett projekt.

d) *Förhandlat förfarande:* förfarande där en upphandlande myndighet vänder sig till utvalda ekonomiska aktörer och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

- e) *Projekttävling*: förfarande på främst sådana områden som stads- och landsbygdsplanering, arkitektur, formgivningsteknik och databehandling som innebär att den upphandlande myndigheten får en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i en tävling med eller utan priser.

12. Skriftlig: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och sedan meddelas. Denna enhet kan innehålla uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

13. Elektroniska medel: medel som utnyttjar elektronik för behandling (även digital kompression) och lagring av data samt sänder, överför och mottar via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

14. Gemensam terminologi vid offentlig upphandling, nedan kallad CPV (Common Procurement Vocabulary): den tillämpliga nomenklatur vid offentlig upphandling som antagits genom förordning (EG) nr 2195/2002, samtidigt som den står i överensstämmelse med övrig befintlig nomenklatur.

Om det finns olika tolkningar av tillämpningsområdet för detta direktiv till följd av eventuella skillnader mellan CPV-nomenklaturen och NACE-nomenklaturen enligt bilaga I eller mellan CPV-nomenklaturen och CPC-nomenklaturen (provisorisk version) enligt bilaga II skall NACE respektive CPC ha företräde.

15. Vid tillämpningen av artikel 13, artikel 57 a och artikel 68 b används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- publikt telenät*: den allmänna telekommunikationsstruktur som möjliggör överföring av signaler mellan bestämda nätterterminaler med hjälp av kablar, radiolänkar, optiska medel eller andra elektromagnetiska medel,
- nätterterminaler*: hela systemet av fysiska förbindelser och tekniska anslutningsspecifikationer som ingår i det publika telenätet och som är nödvändiga för tillgång till det publika nätet och effektiv kommunikation genom detta,
- publika teletjänster*: teletjänster som medlemsstaterna särskilt har anförtrott ett eller flera telebolag att tillhandahålla,
- teletjänster*: tjänster som helt eller delvis består av överföring och sändning av signaler via det publika telenätet med hjälp av telekommunikationsteknik, med undantag för radio- och TV-sändningar.

Artikel 2 Principer för tilldelning av kontrakt

Upphandlande myndigheter skall behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och förfara på ett öppet sätt.

Artikel 3 Beviljande av särskilda eller exklusiva rättigheter: bestämmelse om icke-diskriminering

Om en upphandlande myndighet beviljar någon annan enhet än en sådan upphandlande myndighet särskilda eller exklusiva rättigheter att utöva en offentlig tjänsteverksamhet, skall den handling varigenom denna rätt beviljas innehålla en bestämmelse om att den aktuella enheten i fråga om varukontrakt som den tilldelar tredje man skall iakttä principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet.

Direktiv
2004/18/EG

AVDELNING II Regler om offentliga kontrakt

KAPITEL I Allmänna bestämmelser

Artikel 4 Ekonomiska aktörer

1. Anbudssökande eller anbudsgivare som enligt lagstiftningen i sin etableringsstat har rätt att leverera den aktuella tjänsten får inte uteslutas endast på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där upphandlingen sker kräver att de skall vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Juridiska personer kan likväl åläggas att, när det gäller offentliga tjänste- och byggentreprenadkontrakt liksom offentliga varukontrakt som dessutom omfattar tjänster och/eller monterings- och installationsarbeten, i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsten.

2. Grupper av ekonomiska aktörer får lämna anbud eller anmäla sig som anbudssökande. De upphandlande myndigheterna får inte kräva att sådana grupper skall anta en viss juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan, men de får kräva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras korrekt.

Artikel 5 Villkor som rör WTO-avtal

Vid tilldelning av offentliga kontrakt genom de upphandlande myndigheterna skall medlemsstaterna mellan sig tillämpa lika förmånliga villkor som de villkor som gäller för ekonomiska aktörer i tredje land enligt Avtalet om offentlig upphandling som ingåtts inom ramen för de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (nedan kallat "avtalet"). Medlemsstaterna skall därför i den rådgivande kommitté för offentlig upphandling som avses i artikel 77 samråda med varandra om vilka åtgärder som skall vidtas vid tillämpningen av avtalet.

Artikel 6 Konfidentialitet

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv, särskilt bestämmelserna om upplysnings- och informationsskyldigheter i fråga om ingångna kontrakt och gentemot anbudssökande och anbudsgivare enligt artikel 35.4 och artikel 41, och i enlighet med den nationella lagstiftning som gäller för den upphandlande myndigheten, får denna inte offentliggöra uppgifter som lämnats in och förklarats sekretessbelagda av de ekonomiska aktörerna. Sådan information omfattar i synnerhet tekniska hemligheter, affärshemligheter och konfidentiella aspekter i anbudet.

KAPITEL II Tillämpningsområde

Avsnitt 1 Tröskelvärden

Artikel 7 Tröskelvärden för offentliga kontrakt

Detta direktiv skall tillämpas på offentliga kontrakt som inte skall undantas enligt undantagen i artiklarna 10 och 11 och 12–18 och vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:

- a) 133.000 euro för andra offentliga varu- och tjänstekontrakt än dem som omfattas av punkt b tredje strecksatsen som tilldelas av upphandlande myndigheter som är centrala statliga myndigheter enligt bilaga IV; för upphandlande myndigheter på försvarsområdet skall detta bara gälla vid kontrakt som avser produkter som omfattas av bilaga V.
- b) 206.000 euro
  - för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter som inte finns förtecknade i bilaga IV,
  - för offentliga varukontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet som finns förtecknade i bilaga IV, om dessa kontrakt gäller varor som inte anges i bilaga V,
  - för offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av en upphandlande myndighet för tjänster i kategori 8 i bilaga II A, telekommunikationstjänster i kategori 5, vilkas positioner i CPV motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526 och/eller de tjänster som återfinns i bilaga II B.
- c) 5.150.000 euro för offentliga byggentreprenadkontrakt. *Förordning (1422/2007/EG)*

Artikel 8 Kontrakt som subventioneras med mer än 50 % av upphandlande myndigheter

Detta direktiv skall tillämpas på tilldelning av

- a) kontrakt som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från upphandlande myndigheter och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 5.150.000 euro,
  - om dessa kontrakt gäller byggtreprenader som avses i bilaga I,
  - om dessa kontrakt avser uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål,
- b) tjänstekontrakt som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från upphandlande myndigheter och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 206.000 euro om dessa kontrakt är förbundna med ett byggtreprenadkontrakt enligt led a.

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att de upphandlande myndigheter som beviljar dessa bidrag ser till att detta direktiv iakttas om kontrakten tilldelas av en eller flera andra enheter, eller iaktta detta direktiv när den själv tilldelar kontrakten i de andra enheternas namn och för deras räkning. *Förordning (1422/2007/EG)*

Artikel 9 Metoder för beräkning av det uppskattade värdet på offentliga kontrakt, ramavtal och dynamiska inköpsystem

1. Beräkningen av det uppskattade värdet av ett offentligt kontrakt skall grunda sig på det totala beloppet efter avdrag för mervärdesskatt som skall betalas enligt den upphandlande myndighetens egen uppskattning. Vid denna beräkning skall det uppskattade totalbeloppet beaktas, inbegripet varje form av eventuell optionsrätt och eventuella klausuler om förlängning av kontraktet.

Om den upphandlande myndigheten planerar för premier eller utbetalningar till anbudssökande eller anbudsgivare skall den beakta dessa när den beräknar det uppskattade värdet av kontraktet.

2. Denna uppskattning skall gälla vid den tidpunkt då det meddelande om upphandling som avses i artikel 35.2 skickas ut eller, om ett sådant meddelande inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder förfarandet för kontraktstilldelning.

3. Ingen byggnadsentreprenad eller planerat köp av en viss mängd varor och/eller tjänster får delas upp i avsikt att kringgå tillämpningen av detta direktiv.

4. För offentliga byggtreprenadkontrakt skall det vid beräkningen av det uppskattade värdet tas hänsyn till beloppet för entreprenaden samt det uppskattade totala värdet av de varor som de upphandlade myndigheterna tillhandahåller entreprenören för att byggtreprenaden skall kunna utföras.

5. a) Om en planerad byggtreprenad eller ett planerat köp av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det uppskattade värdet av samtliga delkontrakt beaktas.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärdet som anges i artikel 7 skall detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

En upphandlande myndighet får emellertid avstå från att tillämpa detta på delkontrakt vars uppskattade värde exklusive mervärdesskatt understiger 80.000 euro när det gäller tjänster och 1 miljon euro när det gäller byggtreprenader, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt inte överstiger 20 % av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

b) Om en planerad anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det uppskattade värdet av samtliga delkontrakt beaktas vid tillämpningen av artikel 7 a och 7 b.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärdet som anges i artikel 7 skall detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

En upphandlande myndighet får emellertid avstå från att tillämpa detta på delkontrakt vars uppskattade värde exklusive mervärdesskatt understiger 80.000 euro, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt inte överstiger 20 % av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

- 6.** För offentliga varukontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp av varor skall det värde som skall tas till utgångspunkt för beräkning av kontraktets uppskattade värde,
- a) om de offentliga kontrakten har en bestämd löptid om högst tolv månader, vara kontraktets totala uppskattade värde under löptiden eller, om kontraktens löptid överstiger tolv månader, kontraktets totala värde, inklusive det uppskattade restvärdet,
  - b) om de offentliga kontrakten löper på obestämd tid eller när det gäller kontrakt som inte kan tidsbestämmas, månadsvärdet multiplicerat med 48.
- 7.** I fråga om offentliga varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som avses förnyas inom en viss angiven period, skall beräkningen av det uppskattade värdet av kontraktet grunda sig på
- a) antingen det reella totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under de föregående tolv månaderna eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt korrigerat för att ta hänsyn till eventuella ändringar i kvantitet eller värde under loppet av de tolv månader som följer efter det första kontraktet,
  - b) eller vara det uppskattade totala värdet av en följd av kontrakt som slutits under loppet av de tolv månader som följer efter den första leveransen alternativt under räkenskapsåret om detta är längre än tolv månader.

Metoden för beräkningen av det uppskattade värdet av ett offentligt kontrakt får inte väljas i syfte att undanta det från detta direktivs tillämpningsområde.

- 8.** För offentliga tjänstekontrakt skall följande värde tas som utgångspunkt för att beräkna det uppskattade värdet av kontraktet:
- a) För följande typer av tjänster:
    - i *Försäkringstjänster*: den premie som skall betalas och andra former av ersättning.
    - ii *Banktjänster och andra finansiella tjänster*: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning.
    - iii *Kontrakt som avser projektering*: arvoden eller den provision som skall betalas och andra former av ersättning.
  - b) För tjänstekontrakt som inte innehåller något totalpris skall värdet av kontrakten
    - i om kontrakten har en bestämd löptid om högst 48 månader: kontraktens uppskattade totala värde under hela löptiden,
    - ii om kontrakten löper på obestämd tid eller om kontraktens löptid överstiger 48 månader: månadsvärdet multiplicerat med 48.

- 9.** För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som skall beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid.

Avsnitt 2 Särskilda situationer

Artikel 10 Upphandling på försvarsområdet

Detta direktiv skall tillämpas på offentliga kontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet, med förbehåll för artikel 296 i fördraget.

Artikel 11 Offentliga kontrakt som tilldelas och ramavtal som ingås av inköpscentraler

1. Medlemsstaterna får fastställa möjlighet för den upphandlande myndigheten att anskaffa byggtreprenader, varor och/eller tjänster med hjälp av en inköpscentral.
2. En upphandlande myndighet som anskaffar byggtreprenader, varor och/eller tjänster med hjälp av en inköpscentral enligt artikel 1.10 skall anses ha följt detta direktiv, under förutsättning att inköpscentralen har följt bestämmelserna.

Avsnitt 3 Kontrakt som skall undantas

Artikel 12 Kontrakt som tilldelas inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna

Detta direktiv skall inte tillämpas på offentliga kontrakt inom ramen för direktiv 2004/17/EG som tilldelas av upphandlande myndigheter vilka utövar en eller flera av de verksamheter som anges i artiklarna 3–7 i det direktivet i syfte att utöva denna verksamhet, eller på offentliga kontrakt som enligt artikel 5.2 och artiklarna 19, 26 och 30 i det direktivet undantas från dess tillämpningsområde.

Detta direktiv skall dock fortfarande tillämpas på offentliga kontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter vilka utövar en eller flera av de verksamheter som avses i artikel 6 i direktiv 2004/17/EG, när de tilldelas för dessa verksamheter, så länge den berörda medlemsstaten åberopar den möjlighet som anges i artikel 71 andra stycket i det direktivet för att uppskjuta tillämpningen.

Artikel 13 Särskilda undantag på telekommunikationsområdet

Detta direktiv skall inte tillämpas på sådana offentliga kontrakt som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva publika telenät, eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera teletjänster.

Artikel 14 Kontrakt som omfattas av sekretess eller kräver särskilda säkerhetsåtgärder

Detta direktiv skall inte tillämpas på offentliga kontrakt som omfattas av sekretess eller som enligt gällande lagar och andra författningar i den aktuella medlemsstaten inte får genomföras utan särskilda säkerhetsåtgärder, eller då detta krävs med hänsyn till skyddet av denna medlemsstats vitala intressen.

Artikel 15 Kontrakt som tilldelas i enlighet med internationella regler

Detta direktiv skall inte tillämpas på offentliga kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och som tilldelas

- a) i enlighet med ett internationellt avtal som i överensstämmelse med fördraget ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredje länder och som omfattar varor eller byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att signatärstaterna gemensamt uppför eller driver en anläggning, eller tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att signatärstaterna gemensamt genomför eller driver ett projekt; alla avtal skall lämnas till kommissionen som kan rådfråga den rådgivande kommitté för offentlig upphandling som avses i artikel 77,
- b) företag i en medlemsstat eller ett tredje land i enlighet med ett internationellt avtal som slutits i samband med stationering av trupper,
- c) i enlighet med en internationell organisations särskilda förfarande.

Artikel 16 Särskilda undantag

Detta direktiv skall inte tillämpas på sådana offentliga tjänstekontrakt som avser

- a) förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller rättigheter till sådan egendom; dock skall varje form av kontrakt om finansiella tjänster som sluts samtidigt med, före eller efter köpe- eller hyreskontraktet omfattas av detta direktiv,
- b) anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för sändning som utförs av radio- och TV-bolag samt kontrakt om sändningstid,

- c) skiljemanna- och förlikningstjänster,
- d) finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, särskilt transaktioner för att förse de upphandlande myndigheterna med pengar eller kapital, samt centralbankstjänster,
- e) anställningskontrakt,
- f) forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag av sådana vars resultat endast tillkommer en upphandlande myndighet i dess egen verksamhet, förutsatt att den tillhandahållna tjänsten helt och hållet betalas av den upphandlande myndigheten.

Artikel 17 Tjänstekoncessioner

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 3 skall detta direktiv inte tillämpas på tjänstekoncessioner enligt artikel 1.4.

Artikel 18 Tjänstekontrakt som tilldelas på grundval av en ensamrätt

Detta direktiv skall inte tillämpas på offentliga tjänstekontrakt som av en upphandlande myndighet tilldelas en annan upphandlande myndighet eller en sammanslutning av upphandlande myndigheter på grundval av en ensamrätt som dessa innehar enligt offentliggjorda lagar eller andra författningar som är förenliga med fördraget.

Avsnitt 4 Särskild ordning

Artikel 19 Reserverade kontrakt

Medlemsstaterna får reservera deltagandet i offentliga upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, om majoriteten av de berörda arbetstagarna är personer med funktionshinder som på grund av funktionshindrets art eller svårighet inte kan utöva yrkesverksamhet på normala villkor.

Denna bestämmelse skall nämnas i meddelandet om upphandling.

KAPITEL III Regler som skall tillämpas på offentliga tjänstekontrakt

Artikel 20 Tjänstekontrakt förtecknade i bilaga II A

Kontrakt avseende tjänster förtecknade i bilaga II A skall tilldelas enligt artiklarna 23–55.

Artikel 21 Tjänstekontrakt förtecknade i bilaga II B

Kontrakt avseende tjänster förtecknade i bilaga II B omfattas endast av bestämmelserna i artikel 23 och artikel 35.4.

Artikel 22 Mixade tjänstekontrakt avseende tjänster förtecknade i både bilaga II A och bilaga II B

Kontrakt avseende tjänster förtecknade såväl i bilaga II A som i bilaga II B skall, om värdet av tjänsterna i bilaga II A överstiger värdet av tjänsterna i bilaga II B, tilldelas enligt bestämmelserna i artiklarna 23–54. I övriga fall skall kontrakten tilldelas enligt artikel 23 och artikel 35.4.

KAPITEL IV Särskilda regler om förfrågningsunderlag och kontraktshandlingar

Artikel 23 Tekniska specifikationer

1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga VI skall ingå i kontraktshandlingarna, såsom meddelanden om upphandling, förfrågningsunderlag och kompletterande handlingar. Då det är möjligt bör dessa tekniska specifikationer fastställas för att ta hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

2. De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

3. Utan att det påverkar rättsligt bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med gemenskapsrätten, skall de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:

- a) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationer som definieras i bilaga VI och, i prioritetsordning, till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska godkännanden, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder eller nationella tekniska godkännanden, eller till nationella tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggentreprenader samt materialanvändning. Varje sådan hänvisning skall följas av orden "eller likvärdigt".
- b) I form av prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Sådana parametrar måste dock vara så specifika att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande myndigheten kan genomföra upphandlingen.
- c) I form av prestanda- eller funktionskrav enligt led b och, för att påvisa att dessa prestanda- eller funktionskrav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till specifikationerna i led a.
- d) Med en hänvisning till specifikationerna i led a i fråga om vissa egenskaper och med en hänvisning till de prestanda- eller funktionskrav som anges i led b i fråga om andra egenskaper.

4. Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till specifikationer enligt punkt 3 a, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, då anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten anser vara tillfredsställande i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt den angivna tekniska specifikationen.

Ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

5. Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med punkt 3 ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggentreprenader, varor eller tjänster som överensstämmer med en nationell standard som genomförs av ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda- eller funktionskrav som den har fastställt.

Det åligger anbudsgivaren att på ett lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten anser vara tillfredsställande i sitt anbud visa att den standardenliga byggentreprenaden, varan eller tjänsten uppfyller den upphandlande myndighetens prestanda- eller funktionskrav.

Ett lämpligt sätt kan vara tillhandahållande av en teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

6. Om en upphandlande myndighet föreskriver miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt punkt 3 b får den använda detaljerade specifikationer, eller vid behov delar av dessa, såsom de fastställts för europeiska, (multi) nationella miljömärken eller andra miljömärken, under förutsättning att

- de är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som är föremål för upphandling,
- kraven för märket har utarbetats på grundval av vetenskapliga rön,

- miljömärkena har antagits genom ett förfarande i vilket samtliga berörda parter, t.ex. statliga organ, konsumenter, tillverkare, distributörer och miljöorganisationer, får delta,
- miljömärkena är tillgängliga för samtliga berörda parter.

Den upphandlande myndigheten får ange att de varor eller tjänster som är försedda med miljömärket skall antas uppfylla de tekniska specifikationer som fastställs i förfrågningsunderlaget; den skall godkänna alla andra lämpliga bevismedel, såsom teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ.

7. I denna artikel avses med *erkända organ* provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande myndigheter skall godta intyg från organ erkända i andra medlemsstater.

8. Om det inte motiveras av föremålet för upphandlingen, får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, ej heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller produkter gynnas eller att andra inte kan komma ifråga. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall i undantagsfall vara tillåtna, om en tillräckligt tydlig och begriplig beskrivning av föremålet för upphandlingen inte är möjlig genom tillämpning av punkterna 3 och 4. Sådana uppgifter eller hänvisningar skall följas av orden "eller likvärdigt".

Artikel 24 Alternativa anbud

1. Om kriteriet för kontraktstilldelning är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den upphandlande myndigheten tillåta anbudsgivare att lägga fram alternativa anbud.

2. En upphandlande myndighet skall i meddelandet om upphandling ange huruvida den godkänner alternativa anbud eller inte. Om detta inte anges är alternativa anbud inte tillåtna.

3. En upphandlande myndighet som tillåter alternativa anbud skall i förfrågningsunderlaget ange vilka minimikrav som gäller för alternativa anbud och eventuella särskilda villkor som gäller för redovisningen av anbudet.

4. En upphandlande myndighet skall endast beakta de alternativa anbud som uppfyller de ställda minimikraven.

Vid offentlig upphandling av varor och tjänster får en upphandlande myndighet som har tillåtit alternativa anbud inte förkasta ett alternativt anbud enbart på grund av att anbudet, om det antas, skulle bli antingen ett tjänstekontrakt och inte ett offentligt varukontrakt, eller ett varukontrakt och inte ett offentligt tjänstekontrakt.

Artikel 25 Underentreprenad

I förfrågningsunderlaget får en upphandlande myndighet begära eller kan åläggas av en medlemsstat att begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

En sådan angivelse skall inte påverka frågan om den ekonomiska aktörens ansvar som huvudman.

Artikel 26 Villkor för fullgörande av kontraktet

En upphandlande myndighet får ställa särskilda krav på hur kontraktet skall fullgöras under förutsättning att de är förenliga med gemenskapsrätten samt att de anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Dessa krav får bland annat omfatta sociala hänsyn och miljöhänsyn.

Artikel 27 Skyldigheter avseende bestämmelser om beskattning, miljöskydd, anställningsskydd och arbetsvillkor

1. En upphandlande myndighet får, eller kan av en medlemsstat åläggas att, i förfrågningsunderlaget ange hos vilket eller vilka organ en anbudssökande eller anbudsgivare kan få relevanta uppgifter om skyldigheter avseende de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som gäller i den medlemsstat, region eller ort där tjänsterna eller entreprenaden skall utföras och som skall tillämpas på dessa entreprenader eller tjänster under fullgörandet av kontraktet.

2. En upphandlande myndighet som tillhandahåller den information som avses i punkt 1 skall kräva av anbudsgivare eller anbudssökande i ett upphandlingsförfarande att de bekräftar att de vid utformningen av sina anbud har tagit hänsyn till de skyldigheter avseende bestämmelser om arbetarskydd och arbetsvillkor som gäller på den plats där tjänsten eller entreprenaden skall utföras.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av artikel 55 om granskning av onormalt låga anbud.

KAPITELV Förfaranden

Artikel 28 Användning av öppet, selektivt och förhandlat förfarande och konkurrenspräglad dialog

Vid offentlig upphandling skall en upphandlande myndighet tillämpa nationella förfaranden som anpassats i enlighet med detta direktiv.

Den skall vid denna offentliga upphandling tillämpa det öppna förfarandet eller det selektiva förfarandet. Under de särskilda förhållanden som uttryckligen anges i artikel 29 får en upphandlande myndighet vid offentlig upphandling tillämpa den konkurrenspräglade dialogen. I de särskilda fall och under de särskilda förhållanden som uttryckligen anges i artiklarna 30 och 31, får den tillämpa det förhandlade förfarandet med eller utan offentliggörande av ett meddelande om upphandling.

Artikel 29 Konkurrenspräglad dialog

1. Vid särskilt komplicerade kontrakt får medlemsstaterna föreskriva att den upphandlande myndigheten, om den anser att användningen av öppet eller selektivt förfarande inte medger tilldelning av kontrakt, får använda sig av en konkurrenspräglad dialog enligt denna artikel.

Tilldelning av offentliga kontrakt skall ske enbart på grundval av tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

2. Den upphandlande myndigheten skall offentliggöra ett meddelande om upphandling där den anger sina behov och krav, som den skall definiera i detta meddelande och/eller i ett beskrivande dokument.

3. Den upphandlande myndigheten skall inleda en dialog med de anbudssökande som valts ut enligt bestämmelserna i artiklarna 44–52, där dialogens syfte skall vara att identifiera och definiera hur dess behov bäst skall kunna tillgodoses. Under denna dialog får den diskutera alla aspekter av kontraktet med de utvalda anbudssökandena.

Den upphandlande myndigheten skall under dialogen garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. Den skall i synnerhet inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra.

Den upphandlande myndigheten får inte röja för de övriga deltagarna vilka lösningar en deltagare har föreslagit eller annan konfidentiell information som någon deltagare har lämnat utan dennes samtycke.

4. Den upphandlande myndigheten får föreskriva att förfarandet skall äga rum i successiva steg för att minska det antal lösningar som skall diskuteras under dialogen, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet. Den skall anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet om denna möjlighet kommer att utnyttjas.

5. Den upphandlande myndigheten skall fortsätta denna dialog tills den kan identifiera lösningar som tillgodoser dess behov, vid behov efter att ha jämfört dessa lösningar.

6. Efter att ha förklarat dialogen avslutad och efter att ha informerat deltagarna om detta skall den upphandlande myndigheten uppmana dem att lämna sitt slutgiltiga anbud på grundval av den eller de lösningar som lagts fram och specificerats under dialogen. Dessa anbud skall innehålla alla de faktorer och villkor som är nödvändiga för projektets genomförande.

På begäran av den upphandlande myndigheten får dessa anbud klarläggas, preciseras och finjusteras. Sådana klarlägganden, preciseringar, finjusteringar eller kompletteringar får dock inte leda till att grundläggande delar av anbudet eller inbjudan att lämna anbud ändras, eftersom en sådan ändring riskerar att snedvrیدا konkurrensen eller ha en diskriminerande effekt.

7. Den upphandlande myndigheten skall bedöma de inkomna anbuden på grundval av de i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet fastställda tilldelningskriterierna och välja det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga enligt artikel 53.

På den upphandlande myndighetens begäran kan den anbudsgivare vars anbud har identifierats som det ekonomiskt mest fördelaktiga anmodas att klargöra vissa aspekter i anbudet eller att bekräfta åtaganden som anges i detta, under förutsättning att det inte leder till ändring av väsentliga delar av anbudet eller inbjudan att lämna anbud, snedvridning av konkurrensen eller diskriminering.

8. Den upphandlande myndigheten får besluta om priser och betalning till deltagarna i dialogen.

Artikel 30 Fall som motiverar det förhandlade förfarandet med offentliggörande av meddelande om upphandling

1. En upphandlande myndighet får vid offentlig upphandling tillämpa förhandlat förfarande efter att ha offentliggjort ett meddelande om upphandling i följande fall:

a) Om ett anbud är ogiltigt eller om ett anbud som lämnats vid ett öppet eller ett selektivt förfarande eller vid en konkurrenspräglad dialog inte kan godtas med hänsyn till nationella bestämmelser som överensstämmer med vad som föreskrivs i artiklarna 4, 24, 25 och 27 samt i kapitel VII, i den mån som de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt.

Den upphandlande myndigheten får avstå från att offentliggöra ett meddelande om upphandling om den i ett förhandlat förfarande inbegriper endast alla anbudsgivare som uppfyller kraven i artiklarna 45–52 och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande eller konkurrenspräglad dialog har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbuds förfarandet.

b) I undantagsfall om byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna är av sådant slag eller är förenade med sådana risker att det inte går att ange något totalpris i förväg.

c) För tjänster, bland annat inom kategori 6 i bilaga II A och intellektuella tjänster, t.ex. projektering av anläggningar, om arten av de tjänster som skall tillhandahållas är sådan att det inte går att utarbeta tillräckligt exakt förfrågningsunderlag för att kunna genomföra upphandlingen genom att välja det bästa anbudet enligt bestämmelserna för öppna eller selektiva förfaranden.

d) För offentliga byggtreprenadkontrakt, om byggtreprenaden endast har forskning, provning eller utveckling som ändamål och inte syftar till att nå lönsamhet eller täcka forsknings- och utvecklingskostnader.

2. I de fall som avses i punkt 1 skall den upphandlande myndigheten förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat, för att anpassa anbuden till de krav som den upphandlande myndigheten har angivit i meddelandet om upphandling, för-

frågningsunderlaget och de eventuella kompletterande handlingarna och för att få fram det bästa anbudet i enlighet med artikel 53.1.

3. Den upphandlande myndigheten skall under förhandlingarna garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. De skall i synnerhet inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra.

4. Den upphandlande myndigheten får föreskriva att det förhandlade förfarandet skall äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud som det skall förhandlas om genom tillämpning av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Det skall anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget om denna möjlighet kommer att utnyttjas.

Artikel 31 Fall som motiverar användning av det förhandlade förfarandet utan offentliggörande av meddelande om upphandling

En upphandlande myndighet får vid offentlig upphandling tillämpa det förhandlade förfarandet utan att dessförinnan ha offentliggjort något meddelande om upphandling i följande fall:

1. För offentliga byggtreprenad-, varu- och tjänstekontrakt:
  - a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud eller inga ansökningar har lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till kommissionen, om den begär det.
  - b) Om kontraktet, av tekniska eller konstnärliga skäl eller med hänsyn till skydd av ensamrätt, endast kan tilldelas en bestämd ekonomisk aktör.
  - c) Om, när det är absolut nödvändigt, på grund av synnerlig brådskas till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse, det är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden med offentliggörande av meddelande om upphandling enligt artikel 30. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådskas får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten.
2. För offentliga varukontrakt:
  - a) Om varorna i fråga endast framställs för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål; denna bestämmelse skall inte avse tillverkning i en omfattning som syftar till att göra produkten lönsam eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.
  - b) Om det rör sig om kompletterande leveranser som utförs av den ursprungliga varuleverantören och som syftar till antingen att delvis ersätta gängse varuleveranser eller anläggningar, eller till att utöka befintliga varuleveranser eller anläggningar, i de fall ett byte av varuleverantör skulle tvinga den upphandlande myndigheten att anskaffa materiel med andra tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid användning och underhåll. Löptiden för sådana kontrakt, liksom för återkommande kontrakt, får som regel inte överstiga tre år.
  - c) Om det rör sig om varor som offererats och förvärvats på en varumarknadsplats.
  - d) För inköp av varor på särskilt gynnsamma villkor, antingen hos en varuleverantör som slutgiltigt avslutar sin affärsverksamhet eller hos en god man eller en likvidator vid insolvensförfarande, offentligt åckord eller förfarande av liknande slag som finns i nationella lagar och andra författningar.
3. För offentliga tjänstekontrakt om kontraktet följer på en projektävling och enligt tillämpliga regler skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av denna tävling. I det senare fallet skall samtliga vinnare inbjudas att delta i förhandlingarna.

4. För offentliga tjänste- och byggentreprenadkontrakt:
- a) Om det rör sig om kompletterande byggentreprenader eller tjänster som inte ingår i det ursprungliga projektet eller det ursprungliga kontraktet, men som genom oförutsedda omständigheter har blivit nödvändiga för att de byggentreprenader eller tjänster som beskrivs i kontraktet skall kunna utföras, förutsatt att kontraktet tilldelas den ekonomiska aktör som utför dessa byggentreprenader eller tjänster,
- om de kompletterande byggentreprenaderna eller tjänsterna av tekniska eller ekonomiska skäl inte kan avskiljas från det ursprungliga kontraktet utan stora olägenheter för den upphandlande myndigheten, eller
  - om byggentreprenaderna eller tjänsterna, även om de kan avskiljas från det ursprungliga kontraktet, är absolut nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullföljas.

Det sammanlagda värdet av kontrakt som avser kompletterande byggentreprenader eller tjänster får dock inte överstiga 50 % av det ursprungliga kontraktets värde.

- b) Om det rör sig om nya byggentreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande tjänster eller byggentreprenader som av samma upphandlande myndighet tilldelats samma ekonomiska aktör i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att de nya byggentreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt, för vilket det ursprungliga kontraktet tilldelats genom ett öppet eller selektivt förfarande.

Så snart som det första projektet blir föremål för upphandling skall den upphandlande myndigheten ange att detta förfaringssätt kan bli aktuellt och i beräkningen ta med det sammanlagda beräknade värdet för kommande byggentreprenader eller tjänster vid tillämpning av bestämmelserna i artikel 7.

Detta förfaringssätt får bara användas under tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts.

Artikel 32 Ramavtal

1. Medlemsstaterna får tillåta de upphandlande myndigheterna att sluta ramavtal.

2. En upphandlande myndighet som ämnar sluta ett ramavtal skall följa de förfarandebestämmelser som anges i detta direktiv i alla faser fram till tilldelningen av kontrakt som grundar sig på detta ramavtal. Valet av parter i ramavtalet skall ske med tillämpning av de tilldelningsgrunder som anges i artikel 53.

Kontrakt som bygger på ett ramavtal skall tilldelas i enlighet med de förfaranden som avses i punkterna 3 och 4. Dessa förfaranden får bara tillämpas mellan de upphandlande myndigheterna och de ekonomiska aktörer som från början är parter i ramavtalet.

Vid tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal får parterna inte i något fall väsentligen ändra villkoren i detta ramavtal, bland annat i det fall som avses i punkt 3.

Ett ramavtal får inte löpa längre än fyra år, utom i vederbörligen styrkta undantagsfall, särskilt genom föremålet för ramavtalet.

En upphandlande myndighet får inte använda ramavtal på otillbörligt sätt eller på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

3. Om ett ramavtal sluts med en enda ekonomisk aktör, skall kontrakt som bygger på detta ramavtal tilldelas i enlighet med villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med den ekonomiska aktör som är part i ramavtalet och vid behov anmoda denne att komplettera sitt anbud.

4. Om ett ramavtal sluts med flera ekonomiska aktörer måste dessa vara minst tre till antalet, om det finns ett tillräckligt antal ekonomiska aktörer som uppfyller urvalskriterierna och/eller godtagbara anbud som uppfyller tilldelningskriterierna.

Tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal som ingåtts med flera ekonomiska aktörer kan ske antingen

- genom tillämpning av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud, eller
- om inte alla villkor är fastställda i ramavtalet, efter det att parterna blivit föremål för förnyad inbjudan att lämna anbud på grundval av samma villkor, som, om det är nödvändigt skall preciseras, och, vid behov, andra villkor, som anges i förfrågningsunderlaget till ramavtalet i enlighet med följande förfarande:
  - a) För varje kontrakt som skall tilldelas skall den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med de ekonomiska aktörer som är i stånd att genomföra kontraktet.
  - b) Den upphandlande myndigheten skall fastställa en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud beträffande varje särskilt kontrakt, med hänsynstagande till faktorer som hur komplext kontraktsföremålet är och den tid som behövs för att lämna anbud.
  - c) Anbudet skall lämnas skriftligen, och innehållet i dem skall vara hemligt tills den angivna svarstiden har löpt ut
  - d) Den upphandlande myndigheten skall tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Artikel 33 Dynamiska inköpssystem

1. Medlemsstaterna får föreskriva att de upphandlande myndigheterna skall ha möjlighet att använda dynamiska inköpssystem.

2. För att införa ett dynamiskt inköpssystem skall en upphandlande myndighet följa reglerna för det öppna förfarandet i alla faser fram till tilldelningen av kontrakt inom ramen för detta system. Samtliga anbudsgivare, som uppfyller urvalskriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med förfrågningsunderlaget och eventuella kompletterande handlingar, skall få delta i systemet; de preliminära anbudet får när som helst förbättras under förutsättning att de fortsättningsvis överensstämmer med förfrågningsunderlaget. För att genomföra systemet och för tilldelning av kontrakt inom ramen för detta skall den upphandlande myndigheten utslutande använda elektroniska medel i enlighet med artikel 42.2–42.5.

3. För att genomföra ett dynamiskt inköpssystem skall den upphandlande myndigheten

- a) offentliggöra ett meddelande om upphandling och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,
- b) i förfrågningsunderlaget bland annat ange vilken typ av köp som detta system avser samt lämna all nödvändig information om inköpssystemet, den elektroniska utrustning som används och de arrangemang och tekniska specifikationer som är kopplade därtill,
- c) så snart meddelandet har offentliggjorts och till dess att inköpssystemet avvecklats, på elektronisk väg ge fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar samt i meddelandet ange den internetadress på vilken dessa handlingar kan konsulteras.

4. Den upphandlande myndigheten skall under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet varar ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att lämna preliminära anbud för att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den skall fullfölja utvärderingen av det preliminära anbudet inom 15 dagar från och med dess inlämnande. Den kan dock förlänga utvärderingsperioden om ingen inbjudan att lämna anbud förekommer under tiden.

Den upphandlande myndigheten skall snarast möjligt informera den anbudsgivare som avses i första stycket om att han tagits med i det dynamiska inköpssystemet eller att hans preliminära anbud har förkastats.

5. Varje särskilt kontrakt skall bli föremål för inbjudan att lämna anbud. Före denna inbjudan skall den upphandlande myndigheten offentliggöra ett förenklat meddelande om upphandling och uppmana alla berörda ekonomiska aktörer att lämna ett preliminärt anbud i enlighet med punkt 4 inom en tidsfrist som inte får underskrida 15 dagar räknat från den dag då det förenklade meddelandet om upphandling avsändes. Den upphandlande myndigheten får inte gå ut med denna inbjudan att lämna anbud förrän samtliga preliminära anbud som lämnats in under denna tid har utvärderats.

6. Den upphandlande myndigheten skall inbjuda alla anbudsgivare som tas med i systemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som skall tilldelas inom systemet. I detta syfte skall den fastställa en tillräcklig tidsfrist för att lämna anbud.

Den upphandlande myndigheten skall tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angivits i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska inköpssystemet. Dessa kriterier får vid behov preciseras i den inbjudan som avses i första stycket.

7. Ett dynamiskt inköpssystem får inte vara i mer än fyra år, utom i vederbörligen berättigade undantagsfall.

Den upphandlande myndigheten får inte använda detta förfarande så att det hindrar, begränsar eller snedvrider konkurrensen.

Inga administrativa avgifter får tas ut från de berörda ekonomiska aktörerna eller deltagarna i systemet.

Artikel 34 Offentliga byggtreprenadkontrakt: särskilda regler för socialt betingade bostadsprojekt

Om offentliga kontrakt gäller projektering och uppförande av socialt betingade bostäder och det, på grund av att arbetet beräknas bli omfattande, komplext och långvarigt, krävs planering från början genom ett nära samarbete i en grupp med representanter för den upphandlande myndigheten, experter och den entreprenör som kommer att ansvara för entreprenaden, får ett särskilt tilldelningsförfarande användas för att välja den entreprenör som är mest lämpad att ingå i gruppen.

Särskilt skall den upphandlande myndigheten i meddelandet om upphandling ge en så precis beskrivning som möjligt av byggtreprenaden, så att berörda entreprenörer kan bilda sig en riktig uppfattning om projektet. Dessutom skall den upphandlande myndigheten, i enlighet med de kvalitativa urvalskriterierna i artiklarna 45–52, i meddelandet om upphandling ange vilka personliga, tekniska, ekonomiska och finansiella villkor som anbudssökandena skall uppfylla.

Om detta förfarande används, skall den upphandlande myndigheten tillämpa bestämmelserna i artiklarna 2, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43 och 45–52.

KAPITEL VI Regler för offentliggörande och öppenhet

Avsnitt 1 Offentliggörande av meddelanden

Artikel 35 Meddelanden

1. Den upphandlande myndigheten skall i ett förhandsmeddelande som offentliggörs av kommissionen eller av myndigheten själv på sin "upphandlarprofil" som avses i punkt 2 b i bilaga VIII, informera om följande:

- a) När det gäller varor: Det beräknade totala värdet av de kontrakt eller ramavtal per varuområde som den avser att tilldela under de närmaste 12 månaderna, om det beräknade totala värdet enligt artiklarna 7 och 9 uppgår till minst 750.000 euro.

Varuområdet skall fastställas av den upphandlande myndigheten genom en hänvisning till CPV-nomenklaturen.

- b) När det gäller tjänster: Det beräknade totala värdet av de kontrakt eller ramavtal i varje enskild tjänstekategori enligt bilaga II A som den upphandlande myndigheten avser att tilldela under de kommande 12 månaderna, om det totala beräknade värdet enligt artiklarna 7 och 9 uppgår till minst 750.000 euro.
- c) När det gäller byggtrepenad: Väsentliga karakteristika för de kontrakt eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela, där det uppskattade värdet är minst lika med tröskelvärdet enligt artikel 7, varvid artikel 9 skall beaktas.

Meddelandena enligt a och b skall snarast möjligt efter varje budgetårs början översändas till kommissionen eller offentliggöras på myndighetens upphandlarprofil.

Meddelandet enligt c skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggtrepenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela översändas till kommissionen eller offentliggöras på upphandlarprofilen.

En upphandlande myndighet som offentliggör ett förhandsmeddelande på sin upphandlarprofil skall på elektronisk väg, i det format och enligt de detaljerade förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII, till kommissionen översända ett meddelande om offentliggörande av ett förhandsmeddelande om upphandlarprofil.

Offentliggörande av meddelanden enligt a, b och c skall endast vara obligatoriskt när de upphandlande myndigheterna tillämpar möjligheten att förkorta tidsfristerna för mottagande av anbud i enlighet med artikel 38.4.

Denna punkt gäller inte för förhandlade förfaranden utan föregående offentliggörande av ett meddelande om upphandling.

2. En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett offentligt upphandlingskontrakt eller ingå ett ramavtal genom ett öppet, selektivt eller, enligt villkoren i artikel 30, förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling eller, enligt villkoren i artikel 29, en konkurrenspräglad dialog, skall informera om detta genom ett meddelande om upphandling.

3. En upphandlande myndighet som avser att införa ett dynamiskt inköpssystem skall informera om detta genom ett meddelande om upphandling.

En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett offentligt kontrakt grundat på ett dynamiskt inköpssystem, skall informera om detta genom ett förenklat meddelande om upphandling.

4. En upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal skall skicka ett meddelande om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts.

När det gäller ramavtal som ingåtts i enlighet med artikel 32 behöver den upphandlande myndigheten inte skicka något meddelande om resultatet av tilldelningen av varje kontrakt som grundar sig på ramavtalet.

Den upphandlande myndigheten skall sända ett meddelande om resultatet av tilldelningen av kontrakt på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 48 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. De får dock gruppera dessa meddelanden per kvartal. I detta fall skall de sända de grupperade meddelandena senast 48 dagar efter utgången av varje kvartal.

När det gäller offentliga tjänstekontrakt enligt bilaga II B skall den upphandlande myndigheten i meddelandet ange om den samtycker till att de offentliggörs. För dessa tjänstekontrakt skall kommissionen enligt förfarandet i artikel 77.2 fastställa regler om utarbetande av statistiska rapporter på grundval av meddelandena och om hur rapporterna skall offentliggöras.

Viss information om tilldelning av kontrakt eller ingående av ett ramavtal behöver inte offentliggöras, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata ekonomiska aktörers berättigade kommersiella intressen eller motverka en sund konkurrens dem emellan.

Artikel 36 Utformning och offentliggörande av meddelanden

1. Meddelandena skall innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII A och i förekommande fall varje annan upplysning som den upphandlande myndigheten anser vara till nytta, i samma format som de standardformulär som antas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 77.2.

2. De meddelanden som den upphandlande myndigheten skall sända till kommissionen skall överföras antingen genom elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII, eller på annat sätt. Vid ett påskyndat förfarande enligt artikel 38.8 skall meddelandena sändas antingen per telefon eller genom elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII.

Meddelandena skall offentliggöras enligt de tekniska krav för offentliggörandet som anges i punkt 1 a och 1 b i bilaga VIII.

3. Meddelanden som utarbetas och skickas med hjälp av elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII skall offentliggöras senast fem arbetsdagar efter det att de avsänts.

Meddelanden som inte översänds med hjälp av elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII skall offentliggöras senast 12 dagar efter det att de skickats eller, vid påskyndat förfarande enligt artikel 38.8, senast fem dagar efter det att de avsänts.

4. Meddelanden om upphandling skall offentliggöras i sin helhet på ett av Europeiska gemenskapens officiella språk som den upphandlande myndigheten väljer, varvid endast den text som offentliggörs i denna ursprungliga språkversion skall gälla. Ett sammandrag av de väsentliga delarna i varje meddelande skall offentliggöras på de andra officiella språken.

Kostnaderna för kommissionens offentliggörande av meddelanden skall belasta gemenskapen.

5. Meddelandena och deras innehåll får inte offentliggöras på nationell nivå före den dag då de skickas till kommissionen.

Meddelanden som offentliggörs på nationell nivå får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på en upphandlarprofil i enlighet med artikel 35.1 första stycket och skall innehålla en uppgift om vilken dag meddelandet skickats till kommissionen eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

Förhandsmeddelanden får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till kommissionen som anger att offentliggörandet sker i denna form. De skall innehålla en uppgift om vilken dag det har skickats dit.

6. Om meddelandena inte skickas med hjälp av elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII får de innehålla högst ca 650 ord.

7. Den upphandlande myndigheten måste kunna bevisa vilken dag ett meddelande har avsänts.

8. Kommissionen skall till den upphandlande myndigheten lämna en bekräftelse på offentliggörandet av den översända informationen och ange datum för offentliggörandet. Denna bekräftelse skall tjäna som bevis för offentliggörandet.

Artikel 37 Icke-obligatoriskt offentliggörande

En upphandlande myndighet får offentliggöra meddelanden om offentlig upphandling enligt artikel 36 även om något sådant offentliggörande inte krävs enligt detta direktiv.

Avsnitt 2 Tidsfrister

Artikel 38 Tidsfrister för mottagande av anbudsansökan och anbud

1. När en upphandlande myndighet fastställer tidsfrister för mottagande av anbudsansökan och anbud skall den särskilt ta hänsyn till hur komplex upphandlingen är och hur lång tid som behövs för att utarbeta anbudet, utan att detta påverkar de minimi-tidsfrister som fastställs i denna artikel.

2. Vid ett öppet förfarande skall fristen för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

3. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling enligt artikel 30 och konkurrenspräglad dialog gäller följande:

- a) Fristen för mottagande av anbudsansökan skall vara minst 37 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.
- b) Vid selektiva förfaranden skall fristen för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från och med den dag då inbjudan avsänds.

4. Om en upphandlande myndighet har offentliggjort ett förhandsmeddelande, får fristen för mottagande av anbud enligt punkterna 2 och 3 b som regel förkortas till 36 dagar, dock under inga omständigheter till under 22 dagar.

Denna frist skall löpa från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes vid öppet förfarande, och från och med den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes vid selektivt förfarande.

Den förkortade tidsfrist som avses i första stycket skall medges om förhandsmeddelandet har innehållit all den information som krävs för det meddelande om upphandling som avses i bilaga VII A, i den utsträckning denna information är tillgänglig vid offentliggörandet av meddelandet och om förhandsmeddelandet avsänds för offentliggörande mellan 52 dagar och 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

5. Om meddelandena utarbetas och skickas med elektroniska medel i det format och enligt de förfaranden som anges i punkt 3 i bilaga VIII, får de frister för mottagande av anbud som anges i punkterna 2 och 4 vid öppet förfarande, och den frist för mottagande av en anbudsansökan om att delta i anbudsgivning som anges i punkt 3 a vid selektivt förfarande och förhandlat förfarande och konkurrenspräglad dialog förkortas med 7 dagar.

6. Fristerna för mottagande av anbud enligt punkterna 2 och 3 b ovan får förkortas med 5 dagar om den upphandlande myndigheten med elektroniska medel och från och med offentliggörandet av meddelandet om upphandling i enlighet med bilaga VIII ger fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar, med angivande i meddelandet av den internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig.

Denna förkortning får kumuleras med den förkortning som anges i punkt 5.

7. Om förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar, trots att detta begärts i tid, av någon anledning inte tillhandahålls inom de tidsfrister som anges i artiklarna 39 och 40 eller om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget, skall fristerna för att motta anbud förlängas så att alla ekonomiska aktörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

8. Om det, vid selektivt förfarande och förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling enligt artikel 30, på grund av tidsbrist inte är möjligt att tillämpa de tidsfrister som anges i den här artikeln, får en upphandlande myndighet

- a) fastställa en frist för mottagande av anbudsansökan på minst 15 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes och på minst 10 dagar

- om meddelandet skickades med elektroniska medel i det format och på de villkor för överföring som anges i punkt 3 i bilaga VIII, och
- b) vid selektivt förfarande fastställa en frist för att motta anbud på minst 10 dagar från och med den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

Artikel 39 Öppna förfaranden: förfrågningsunderlag, kompletterande handlingar och upplysningar

1. Om en upphandlande myndighet i ett öppet förfarande inte ger oinskränkt, direkt och fullständig tillgång med elektroniska medel enligt artikel 38.6 till förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar, skall förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna skickas till de ekonomiska aktörerna inom 6 dagar efter det att begäran att få ut handlingarna mottagits, förutsatt att begäran gjorts i god tid före utgången av fristen för att lämna anbud.
2. Den upphandlande myndigheten eller behöriga enheten skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna senast 6 dagar före den tidpunkt då mottagande av anbud senast kan ske, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Avsnitt 3 Innehållet i informationen och sättet för överföring av denna

Artikel 40 Inbjudan att lämna anbud, inbjudan att delta i dialogen eller att förhandla

1. Vid selektivt förfarande, konkurrenspräglad dialog och förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling enligt artikel 30 skall en upphandlande myndighet samtidigt och skriftligen bjuda in alla utvalda anbudssökande att lämna anbud eller att förhandla eller, vid konkurrenspräglad dialog, att delta i dialogen.
2. Inbjudan till anbudssökandena skall omfatta
  - antingen ett exemplar av förfrågningsunderlaget eller det beskrivande dokumentet och samtliga kompletterande handlingar,
  - eller uppgift om åtkomst till förfrågningsunderlaget och de handlingar som anges i första strecksatsen om de görs direkt tillgängliga med elektroniska medel i enlighet med artikel 38.6.
3. Om någon annan enhet än den ansvariga upphandlande myndigheten har tillgång till förfrågningsunderlaget, det beskrivande dokumentet och/eller de kompletterande handlingarna, skall adressen till den enhet från vilken förfrågningsunderlaget, det beskrivande dokumentet och handlingarna kan begäras anges i inbjudan, liksom i förekommande fall fristen för en sådan begäran samt belopp och villkor för erläggande av en avgift för att erhålla dessa dokument. De behöriga enheterna skall skicka dessa handlingar till de ekonomiska aktörerna så snart som möjligt efter det att de har mottagit begäran.
4. Den upphandlande myndigheten eller behöriga enheten skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget, det beskrivande dokumentet eller de kompletterande handlingarna senast 6 dagar före den tidpunkt då mottagande av anbud senast kan ske, förutsatt att sådana upplysningar begärs i god tid. Vid påskyndat selektivt eller förhandlat förfarande skall denna tidsfrist vara 4 dagar.
5. En inbjudan att lämna anbud, att delta i dialogen eller att förhandla skall dessutom minst innehålla följande:
  - a) En hänvisning till det offentliggjorda meddelandet om upphandling.
  - b) Sista dag för mottagande av anbud samt uppgift om adress dit anbudet skall skickas och om det eller de språk som anbudet skall skrivas på.
  - c) Vid konkurrenspräglad dialog, uppgift om vilken dag och på vilken adress som samrådet skall börja och om vilket eller vilka språk som skall användas.

- d) Uppgift om vilka handlingar som eventuellt skall lämnas in, antingen till stöd för de kontrollerbara uppgifter som anbudssökanden har lämnat i enlighet med artikel 44 eller för att komplettera de upplysningar som anges i den artikeln och på de villkor som anges i artiklarna 47 och 48.
- e) Viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller, i förekommande fall, prioriteringsordningen för tillämpningen av kriterierna, om den inte anges i meddelandet om upphandling, i förfrågningsunderlaget eller i det beskrivande dokumentet.

Om upphandlingen genomförs enligt reglerna i artikel 29, skall dock de upplysningar som avses i b inte ingå i inbjudan att delta i dialogen, men de skall anges i inbjudan att lämna anbud.

Artikel 41 Information till anbudssökande och anbudsgivare

1. En upphandlande myndighet skall snarast möjligt underrätta anbudssökande och anbudsgivare om de beslut som fattas om slutandet av ett ramavtal, tilldelningen av ett kontrakt, tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, inklusive skälen till beslutet att inte sluta ett ramavtal eller tilldela ett kontrakt för vilket det har utgått inbjudan att lämna anbud eller att börja om förfarandet eller inrätta ett dynamiskt inköpssystem; denna information skall på begäran riktad till den upphandlande myndigheten lämnas skriftligt.

2. På begäran av berörd part skall en upphandlande myndighet snarast möjligt underrätta

- varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan inte har godtagits,
- varje anbudsgivare vars anbud förkastats om skälen till att anbudet inte har godtagits, bl. a., i de fall som avses i artikel 23.4 och 23.5, skälen till sitt beslut om att likvärdighet inte föreligger eller sitt beslut att byggentreprenaden, varorna eller tjänsterna inte uppfyller kraven i fråga om prestanda eller funktion,
- varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Den tid detta tar i anspråk får under inga omständigheter överstiga 15 dagar från det att en skriftlig begäran har mottagits.

3. En upphandlande myndighet får emellertid besluta att inte lämna ut viss information som anges i punkt 1 som rör kontraktstilldelning, ingående av ett ramavtal eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer eller motverka en sund konkurrens dem emellan.

Avsnitt 4 Kommunikationssätt

Artikel 42 Regler för kommunikation

1. All kommunikation och allt informationsutbyte som avses i denna avdelning får efter den upphandlande myndighetens eget val ske per post, fax eller elektroniska medel i enlighet med punkterna 4 och 5, per telefon i de fall och enligt de villkor som anges i punkt 6, eller genom en kombination av dessa medel.

2. De valda kommunikationsmedlen måste vara allmänt tillgängliga och således inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till anbudsförfarandet.

3. Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter och den sekretess som gäller för anbudet och anbudsansökningarna bevaras och den upphandlande myndigheten inte tar del av innehållet i anbudet och anbudsansökningarna förrän fristen för att lämna anbud har löpt ut.

4. De verktyg som skall användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, skall vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och kompatibla med informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.
5. Följande regler skall gälla för anordningar för elektronisk överföring och mottagning av anbud och anordningar för elektronisk mottagning av anbudsansökningar:
  - a) Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter. Dessutom skall anordningar för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar uppfylla kraven i bilaga X.
  - b) Medlemsstaterna får, i överensstämmelse med artikel 5 i direktiv 1999/93/EG, kräva att elektroniska anbud är försedda med en avancerad elektronisk signatur i enlighet med punkt 1 i den artikeln.
  - c) Medlemsstaterna får införa eller behålla frivilliga ackrediteringssystem i syfte att förbättra nivån på certifieringstjänsterna för dessa anordningar.
  - d) Anbudsgivare och anbuds sökande skall åta sig att lämna in de handlingar, certifikat och försäkringar som avses i artiklarna 45–50 och artikel 52, om dessa inte är tillgängliga i elektronisk form, innan den fastställda tidsfristen för inlämning av anbud eller anbudsansökningar har löpt ut.
6. Följande regler skall gälla för överföring av anbudsansökningar:
  - a) En anbudsansökan avseende ett offentligt upphandlingsförfarande får göras skriftligen eller per telefon.
  - b) Om en anbudsansökan görs per telefon, skall en skriftlig bekräftelse skickas före utgången av tidsfristen för dess mottagande.
  - c) En upphandlande myndighet får kräva att en anbudsansökan som görs per fax skall bekräftas per post eller elektroniska medel, om detta är nödvändigt för juridiskt bindande bevis. Ett sådant krav skall anges av den upphandlande myndigheten i meddelandet om upphandling liksom tidsfristen för bekräftelse per post eller elektroniska medel.

Avsnitt 5 Protokoll

Artikel 43 Protokollens innehåll

För varje kontrakt, varje ramavtal och varje genomförande av ett dynamiskt inköpsystem skall den upphandlande myndigheten upprätta ett protokoll, som minst skall innehålla följande:

- a) Den upphandlande myndighetens namn och adress, föremålet för och värdet av kontraktet, ramavtalet eller det dynamiska inköpsystemet.
- b) Namnen på de utvalda anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de valts.
- c) Namnen på de ej godtagna anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de inte godtagits.
- d) Skälen till att anbud som befunnits onormalt låga har förkastats.
- e) Namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet, skälen till att hans anbud valts och, om det är känt, uppgift om hur stor del av kontraktet eller ramavtalet som den utvalda anbudsgivaren avser att lägga ut på tredje part.
- f) Vid förhandlade förfaranden, de omständigheter enligt artiklarna 30 och 31 som motiverar valet av förfarande.
- g) När det gäller den konkurrenspräglade dialogen, de omständigheter som anges i artikel 29 som motiverar valet av förfarande.
- h) I förekommande fall, skälen till att den upphandlande myndigheten har beslutat att inte tilldela något kontrakt eller ramavtal eller genomföra ett dynamiskt inköpsystem.

Den upphandlande myndigheten skall vidta lämpliga åtgärder för att dokumentera genomförandet av tilldelningsförfaranden som sker med hjälp av elektroniska medel.

Protokollet eller huvuddragen i detta skall tillställas kommissionen, om den begär det.

KAPITEL VII Upphandlingsförfarandets gång

Avsnitt 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 44 Kontroll av lämplighet och val av deltagare samt tilldelning av kontrakt

1. Kontrakt skall tilldelas på grundval av kriterierna i artiklarna 53 och 55 och med beaktande av artikel 24, efter det att lämpligheten hos de ekonomiska aktörer som inte har uteslutits enligt artiklarna 45 och 46 har kontrollerats av den upphandlande myndigheten enligt de kriterier för ekonomisk och finansiell ställning samt yrkesmässighet och teknisk kunskap eller kapacitet som avses i artiklarna 47–52 samt, i förekommande fall, de icke-diskriminerande regler och kriterier som avses i punkt 3.

2. Den upphandlande myndigheten får kräva miniminivåer för anbudssökandes och anbudsgivares kapacitet, enligt artiklarna 47 och 48.

Omfattningen av den information som äsyftas i artiklarna 47 och 48 samt miniminivåerna för den kapacitet som krävs för ett bestämt kontrakt skall ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

Dessa miniminivåer skall framgå av meddelandet om upphandling.

3. Vid selektiva och förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling samt i den konkurrenspräglade dialogen får den upphandlande myndigheten begränsa antalet lämpliga anbudssökande som den kommer att inbjuda att lämna anbud, att förhandla respektive att delta, under förutsättning att det finns tillräckligt många lämpliga anbudssökande. De objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den upphandlande myndigheten kommer att tillämpa skall framgå av meddelandet om upphandling, liksom det lägsta antalet anbudssökande som den kommer att inbjuda samt, i förekommande fall, det högsta antalet.

Vid selektivt förfarande skall det lägsta antalet vara fem. Vid förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling och i den konkurrenspräglade dialogen skall det lägsta antalet vara tre. Under alla omständigheter skall antalet anbudssökande vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens skall kunna garanteras.

En upphandlande myndighet skall inbjuda åtminstone så många anbudssökande som det lägsta antal som fastställts på förhand. Om antalet anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och miniminivåerna är lägre än minimiantalet får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att inbjuda den eller de anbudssökande som har den erforderliga kapaciteten. Den upphandlande myndigheten får inte i förfarandet inbegripa andra ekonomiska aktörer som inte har begär att få delta eller anbudssökande som inte har den erforderliga kapaciteten.

4. Om en upphandlande myndighet utnyttjar den möjlighet som anges i artiklarna 29.4 och 30.4 att begränsa antalet lösningar som skall diskuteras eller anbud som det skall förhandlas om, skall den göra denna begränsning på grundval av de tilldelningskriterier som den har angett i meddelandet om upphandling, i förfrågningsunderlaget eller i det beskrivande dokumentet. I slutfasen måste antalet vara tillräckligt stort för att garantera verklig konkurrens, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lösningar eller lämpliga anbudssökande.

*Avsnitt 2 Kvalitativa urvalskriterier***Artikel 45 Anbudssökandes eller anbudsgivares personliga ställning**

1. Om en upphandlande myndighet får kännedom om en lagakraftvunnen dom som har meddelats på en eller flera av följande grunder skall den utesluta denna anbudssökande eller anbudsgivare från deltagande i förfarandet för tilldelning av ett offentligt kontrakt.

- a) Deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF.
- b) Bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF.
- c) Bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- d) Penningtvätt enligt definitionen i artikel 1 i rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar.

Medlemsstaterna skall i enlighet med nationell lagstiftning och i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen fastställa villkoren för tillämpningen av denna punkt.

De får fastställa undantag från skyldigheten enligt första stycket, motiverat av tvingande allmänna intressen.

För tillämpningen av denna punkt skall den upphandlande myndigheten vid behov begära att anbudssökandena eller anbudsgivarna lämnar de handlingar som anges i punkt 3 och får om de hyser tvivel beträffande anbudssökandens/anbudsgivarnas personliga ställning vända sig till de behöriga myndigheterna för att få den information om dessa anbudssökandes eller anbudsgivares personliga ställning som de anses nödvändig. Om informationen rör en anbudssökande eller anbudsgivare som är etablerad i en annan stat än den upphandlande myndigheten, får den upphandlande myndigheten begära samarbete med de behöriga myndigheterna. I enlighet med den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där de anbudssökande eller anbudsgivarna är etablerade, gäller denna anmodan juridiska och/eller fysiska personer inklusive, vid behov, företagschefer eller varje annan person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren.

2. En ekonomisk aktör får uteslutas från deltagande i förfarandet för tilldelning av ett offentligt kontrakt om han

- a) är i konkurs eller likvidation, har avbrutit sin näringsverksamhet, är föremål för tvångsförvaltning, har ingått i ackordsuppgörelse med borgenärer eller befinner sig i en motsvarande situation till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar,
- b) är föremål för en ansökan om konkurs, tvångsförvaltning, likvidation, ackord med borgenärer eller för något annat liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar,
- c) enligt lagakraftvunnen dom enligt de rättsliga bestämmelser som gäller i landet är dömd för brott mot yrkesetiketen,
- d) har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen, som på något sätt kan styrkas av den upphandlande myndigheten,
- e) inte har fullgjort sina skyldigheter avseende erläggande av sociala avgifter enligt de rättsliga bestämmelser som gäller i det land där han är etablerad eller i det land där den upphandlande myndigheten finns,
- f) inte har fullgjort sina skyldigheter avseende erläggande av skatter enligt de rättsliga bestämmelser som gäller i det land där han är etablerad eller i det land där den upphandlande myndigheten finns,
- g) i allvarlig omfattning lämnat oriktiga uppgifter beträffande den information som kan begäras enligt detta avsnitt eller har underlåtit att lämna sådan information.

Medlemsstaterna skall i enlighet med nationell rätt och med hänsyn till gemenskapsrätten fastställa villkoren för tillämpning av denna punkt.

3. Den upphandlande myndigheten skall godta som tillräckligt bevis för att den ekonomiska aktören inte befinner sig i någon av de situationer som anges i punkt 1 och i punkt 2 a, 2 b, 2 c, 2 e och 2 f

- a) för punkt 1 och punkt 2 a, 2 b och 2 c ett utdrag ur kriminalregistret eller, om detta inte är möjligt, en likvärdig handling från den behöriga rättsliga eller administrativa myndigheten i personens hemland eller ursprungsland som visar att dessa krav är uppfyllda,
- b) för punkt 2 e eller 2 f ett intyg från den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten.

Om landet i fråga inte utfärdar några sådana handlingar eller intyg, eller om dessa inte täcker samtliga fall som anges i punkt 1 och i punkt 2 a, 2 b eller 2 c, kan de ersättas av en försäkran under ed eller, i medlemsstater som saknar bestämmelser om försäkran under ed, av en högtidlig försäkran som den behöriga personen avlägger inför en behörig rättslig eller administrativ myndighet, notarius publicus eller en godkänd yrkesorganisation i personens hemland eller ursprungsland.

4. Medlemsstaterna skall ange vilka myndigheter och organ som har behörighet att utfärda de handlingar, intyg eller försäkringar som anges i punkt 3 och underrätta kommissionen om detta. Detta meddelande skall inte påverka tillämpningen av lagstiftningen om dataskydd.

Artikel 46 Behörighet att utöva yrkesverksamhet

En ekonomisk aktör som vill delta i ett offentligt kontrakt får anmodas att visa att han, i överensstämmelse med de villkor som föreskrivs i den medlemsstat där han är etablerad, är inskriven i yrkes- eller handelsregistret, eller att avlägga en försäkran under ed eller att uppvisa ett intyg på det sätt som anges i bilaga IX A för offentliga byggentreprenadkontrakt, bilaga IX B för offentliga varukontrakt, och bilaga IX C för offentliga tjänstekontrakt.

I samband med förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt får den upphandlande myndigheten anmoda anbudssökande eller anbudsgivare att visa att de har ett särskilt tillstånd eller är medlemmar i en särskild organisation i sitt hemland, om detta krävs för att få tillhandahålla den aktuella tjänsten.

Artikel 47 Ekonomisk och finansiell ställning

1. Bevis på en ekonomisk aktörs ekonomiska och finansiella ställning kan som regel utgöras av en eller flera av följande referenser:

- a) Lämpliga intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten.
- b) Balansräkningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av balansräkningar krävs enligt lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad.
- c) Uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller, för maximalt de tre senaste verksamhetsåren beroende på datum för bildandet av företaget eller då den ekonomiska aktören inledde sin verksamhet, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

2. En ekonomisk aktör får vid behov och när det gäller ett bestämt kontrakt åberopa andra enheters kapacitet oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och dessa enheter. I detta fall skall han bevisa för den upphandlande myndigheten att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna, t.ex. genom att lägga fram ett åtagande från enheterna.

3. En grupp av ekonomiska aktörer enligt artikel 4 får på samma villkor åberopa resurserna hos deltagare i gruppen eller hos andra enheter.

4. Den upphandlande myndigheten skall i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud specificera vilken eller vilka av de i punkt 1 nämnda referenserna som den har valt samt vilka andra referenser som skall förete.

5. Om en ekonomisk aktör har ett godtagbart skäl för att inte förete de referenser som den upphandlande myndigheten begär, får han bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med varje annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

Artikel 48 Teknisk och/eller yrkesmässig kapacitet

1. En ekonomisk aktörs tekniska och/eller yrkesmässiga kapacitet skall bedömas och kontrolleras i enlighet med punkterna 2 och 3.

2. Bevis på en ekonomisk aktörs tekniska kapacitet får lämnas i en eller flera av följande former beroende på de aktuella byggentreprenadernas, varornas eller tjänsternas art, kvantitet eller betydelse och ändamål:

- a) i En förteckning över slutförda byggentreprenader under de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggentreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt. Dessa intyg skall ange värde, tidpunkt och plats för utförandet av byggentreprenaderna och huruvida de utfördes enligt gängse branschnormer och slutfördes på ett korrekt sätt. Om det är nödvändigt skall den behöriga myndigheten sända dessa intyg direkt till den upphandlande myndigheten.
- ii En förteckning över de viktigaste leveranser eller tjänster som utförts under de tre senaste åren, med angivande av värde, tidpunkt och privata eller offentliga mottagare. Bevis skall lämnas på varuleveranserna och de utförda tjänsterna.
  - i form av intyg som skall vara utfärdade eller attesterade av den behöriga myndigheten om det gäller köp av en upphandlande myndighet,
  - om det gäller privata köp, i form av intyg från köparen eller, om detta inte är möjligt, enbart genom en försäkran från den ekonomiska aktören.
- b) Uppgifter om tekniker och tekniska organ, vare sig de tillhör den ekonomiska aktörens företag eller inte, i synnerhet om dem som ansvarar för kvalitetskontrollen och, i fråga om offentliga byggentreprenader, uppgift om tekniker och tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden.
- c) En beskrivning av varuleverantörens eller tjänsteleverantörens tekniska utrustning och av de metoder som han använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser.
- d) Om de aktuella varorna eller tjänsterna är komplexa eller i undantagsfall är avsedda för ett särskilt ändamål, en kontroll som den upphandlande myndigheten själv skall utföra eller som på dennas vägnar utförs av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke. Kontrollerna skall utvisa varuleverantörens tillverkningskapacitet eller tjänsteleverantörens tekniska kapacitet och om nödvändigt dennes undersöknings- och forskningsresurser samt resurser för kvalitetskontroll.
- e) Uppgifter om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer och/eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, särskilt om den eller dem som skall ansvara för tillhandahållande av tjänsterna eller leda byggentreprenaden.
- f) Vid offentlig upphandling av byggentreprenader och tjänster, och uteslutande i lämpliga fall, uppgifter om de miljöskyddsåtgärder den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid verkställandet av kontraktet.
- g) Uppgift om antal anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antal anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren.
- h) Uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet.

- i) Upplysning om hur stor del av kontraktet som tjänsteleverantören eventuellt kommer att lägga ut på underleverantörer.
- j) I fråga om de varor som skall levereras:
  - i Prover, beskrivningar och/eller fotografier, vars äkthet skall styrkas om den upphandlande myndigheten begär det.
  - ii Intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det skall framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa specifikationer eller standarder.

3. En ekonomisk aktör får vid behov och i ett visst kontrakt utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan aktören och dessa enheter. I detta fall skall han bevisa för den upphandlande myndigheten att han kommer att förfoga över de resurser som är nödvändiga för fullgörandet av kontraktet, t. ex. genom att lägga fram enheternas åtagande att förse den ekonomiska aktören med nödvändiga resurser.

4. På samma villkor får en sådan grupp av ekonomiska aktörer som avses i artikel 4 åberopa kapaciteten hos deltagarna i gruppen eller hos andra enheter.

5. Vid förfaranden för tilldelning av offentliga varukontrakt som gäller leverans på plats eller installation, tillhandahållande av tjänster och/eller utförande av byggen-treprenad får en ekonomisk aktörs förmåga att tillhandahålla tjänsterna eller utföra installationen eller byggentreprenaden i synnerhet bedömas på grundval av yrkes-kunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

6. Den upphandlande myndigheten skall i meddelandet om upphandling eller i inbju-dan att lämna anbud ange vilka av de uppgifter som anges i punkt 2 som krävs.

Artikel 49 Kvalitetssäkringsstandarder

Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ om att den ekonomiska aktören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall myndigheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området som är certifierade av organ vilka uppfyller euro-peiska standarder för certifiering. Den skall godkänna likvärdiga intyg från organ som är etablerade i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av ekonomiska aktörer.

Artikel 50 Standarder för miljöledning

Om en upphandlande myndighet i de fall som avses i artikel 48.2 f kräver att få se cer-tifikat som upprättats av ett oberoende organ och som intygar att den ekonomiska aktören uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall myndigheten hänvisa till ge-menskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) eller till miljöled-ningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standar-der och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller in-ternationella standarder för certifiering. Myndigheten skall godta likvärdiga certifikat från organ i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga mil-jöledningsåtgärder som läggs fram av de ekonomiska aktörerna.

Direktiv
2004/18/EG

Artikel 51 Kompletterande handlingar och upplysningar

Den upphandlande myndigheten får anmoda de ekonomiska aktörerna att komplet-tera eller förtydliga inlämnade certifikat och handlingar med tillämpning av artiklarna 45–50.

Artikel 52 Officiella förteckningar över godkända ekonomiska aktörer och certifiering genom offentligrättsliga eller privaträttsliga organ

1. Medlemsstaterna får införa antingen officiella förteckningar över godkända entreprenörer, varuleverantörer eller tjänsteleverantörer eller en certifiering genom offentligrättsliga eller privaträttsliga certifieringsorgan.

Medlemsstaterna skall anpassa villkoren för registrering i dessa förteckningar samt villkoren för utfärdande av certifikat genom certifieringsorgan till artikel 45.1, 45.2 a–d och g, artikel 46 samt artikel 47.1, 47.4, 47.5, artikel 48.1, 48.2, 48.5 och 48.6, artikel 49 och i förekommande fall artikel 50.

Medlemsstaterna skall också anpassa villkoren till artiklarna 47.2 och 48.3 när det gäller ansökningar om registrering från ekonomiska aktörer som ingår i en grupp och som gör gällande att de kan utnyttja resurser som ställs till deras förfogande av andra företag i gruppen. Dessa ekonomiska aktörer skall i så fall bevisa för den myndighet som upprättar den officiella förteckningen att de förfogar över dessa resurser under hela den tid som registreringsintyget på den officiella förteckningen är giltigt och dessa bolag under denna tid fortsätter att uppfylla villkoren för kvalitativt urval enligt de artiklar som anges i föregående stycke och som dessa aktörer åberopar för att registreras.

2. De ekonomiska aktörer som är registrerade i officiella förteckningar eller har ett certifikat får vid varje upphandlingstillfälle för den upphandlande myndigheten visa ett registreringsintyg utfärdat av den behöriga myndigheten eller ett certifikat utfärdat av ett behörigt certifieringsorgan. Dessa intyg eller certifikat skall innehålla de referenser som möjliggjort registreringen/certifieringen samt klassificeringen enligt förteckningen.

3. För upphandlande myndigheter i andra medlemsstater skall en registrering i en officiell förteckning eller ett certifikat utfärdat av certifieringsorganet endast innebära en presumtion för lämplighet med avseende på artikel 45.1, 45.2 a–d och g, artikel 46, artikel 47.1 b och c samt artikel 48.2 a i, 48.2 b, 48.2 e, 48.2 g och 48.2 h för byggentreprenörer, artikel 48.2 a ii, 48.2 b, 48.2 c, 48.2 d och 48.2 j för varuleverantörer och artikel 48.2 a ii och 48.2 c–i för tjänsteleverantörer.

4. Information som kan utläsas från registreringen i officiella förteckningar eller certifieringen får inte ifrågasättas utan motivering. När det gäller betalning av obligatoriska socialförsäkringsavgifter, skatter och avgifter får ytterligare ett intyg från registrerade ekonomiska aktörer krävas vid varje upphandlingstillfälle.

Den upphandlande myndigheten i andra medlemsstater skall endast tillämpa punkt 3 och första stycket i denna punkt till förmån för ekonomiska aktörer som är etablerade i den medlemsstat som för den officiella förteckningen.

5. För registrering av ekonomiska aktörer från andra medlemsstater i en officiell förteckning eller för certifiering genom de organ som avses i punkt 1 får det inte krävas ytterligare bevis eller uppgifter utöver vad som krävs av inhemska ekonomiska aktörer och under inga förhållanden andra än dem som anges i artiklarna 45–49 och vid behov 50.

En sådan registrering eller certifiering får dock inte åläggas ekonomiska aktörer i andra medlemsstater för att de skall kunna delta i en offentlig upphandling. Den upphandlande myndigheten skall godkänna likvärdiga certifikat från organ som är etablerade i andra medlemsstater. Den skall även godta andra likvärdiga bevismedel.

6. De ekonomiska aktörerna kan när som helst begära registrering i en officiell förteckning eller utfärdande av ett certifikat. De skall inom rimlig tid underrättas om det beslut som fattats av den myndighet som upprättar förteckningen eller av det behöriga certifieringsorganet.

7. De certifieringsorgan som avses i punkt 1 skall uppfylla europeiska standarder för certifiering.

8. De medlemsstater som har officiella förteckningar eller certifieringsorgan enligt punkt 1 är skyldiga att till kommissionen och övriga medlemsstater meddela adressen till det organ till vilket en begäran om registrering kan sändas.

Avsnitt 3 Kontraktstilldelning

Artikel 53 Tilldelningsgrunder

1. Utan att nationella lagar och andra författningar om ersättning för vissa tjänster påverkas skall den upphandlande myndigheten tillämpa följande kriterier vid tilldelning av offentliga kontrakt:

- a) Om tilldelningen sker på grundval av det anbud som ur den upphandlande myndighetens synvinkel är det ekonomiskt mest fördelaktiga, olika kriterier som är kopplade till föremålet för det offentliga kontraktet i fråga, t.ex. kvalitet, pris, tekniska fördelar, estetiska och funktionella egenskaper, miljöegenskaper, driftskostnader, kostnadseffektivitet, eftermarknadsservice och tekniskt stöd, leveransdag och leveranstid eller tid för fullgörandet.
- b) I annat fall, enbart det lägsta priset.

2. Utan att bestämmelserna i tredje stycket åsidosätts skall, om tilldelningen sker enligt punkt 1 a, den upphandlande myndigheten i meddelandet om upphandling, i förfrågningsunderlaget eller, när det gäller den konkurrenspräglade dialogen, i det beskrivande dokumentet ange hur de olika kriterierna kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om, enligt den upphandlande myndighetens åsikt, viktning inte är möjlig av påvisbara skäl skall den upphandlande myndigheten i meddelandet om upphandling, i förfrågningsunderlaget eller, när det gäller den konkurrenspräglade dialogen, i det beskrivande dokumentet ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

Artikel 54 Användning av elektroniska auktioner

1. Medlemsstaterna får föreskriva att den upphandlande myndigheten får genomföra elektroniska auktioner.

2. Vid öppna eller selektiva eller förhandlade förfaranden i det fall som avses i artikel 30.1 a, får den upphandlande myndigheten besluta att tilldelningen av ett offentligt kontrakt skall föregås av en elektronisk auktion om förfrågningsunderlaget kan fastställas med tillräcklig exakthet.

Under samma omständigheter får elektronisk auktion användas vid förnyad inbjudan att lämna anbud för parter i ett ramavtal som avses i artikel 32.4 andra stycket andra strecksatsen, och vid inbjudan att lämna anbud beträffande kontrakt som skall tilldelas inom ramen för det dynamiska inköpssystem som avses i artikel 33.

Den elektroniska auktionen skall grundas på:

- antingen priser enbart när kontraktet ges till det lägsta priset,
- eller priser och/eller nya värden på aspekter i anbudet som angetts i förfrågningsunderlaget när kontraktet ges till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

3. En upphandlande myndighet som beslutar att använda elektronisk auktion skall ange detta i meddelandet om upphandling.

Förfrågningsunderlaget skall bland annat innehålla följande upplysningar:

- a) de aspekter vilkas värden kommer att vara föremål för den elektroniska auktionen, under förutsättning att dessa aspekter är kvantifierbara, och kan uttryckas i siffror eller i procent,
- b) de eventuella gränserna för de värden som kan presenteras, baserade på en bedömning av specifikationerna för föremålet för kontraktet,
- c) vilka uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen och när detta i förekommande fall kommer att ske,

- d) relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen,
- e) på vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud och särskilt vilka minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbudena,
- f) relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemangen och de tekniska specifikationerna för anslutning.

4. Innan en elektronisk auktion inleds skall den upphandlande myndigheten genomföra en första fullständig utvärdering av anbudet i enlighet med tilldelningskriterierna och den fastställda viktningen för dessa.

Alla anbudsgivare som har lämnat godtagbara anbud skall samtidigt bjudas in med elektroniska medel för att lämna nya priser och/eller nya värden. Inbjudan skall innehålla alla relevanta upplysningar om den individuella anslutningen till den elektroniska utrustning som används samt vilken dag och tid den elektroniska auktionen kommer att inledas. Den elektroniska auktionen får ske i flera på varandra följande etapper. Den elektroniska auktionen får inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det datum då inbjudan har skickats ut.

5. Om tilldelningen av kontraktet kommer att ske på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall inbjudan åtföljas av resultatet av en fullständig bedömning av den berörda anbudsgivarens anbud som gjorts i enlighet med viktningen i artikel 53.2 första stycket.

I inbjudan skall även anges den matematiska formel som används för att vid den elektroniska auktionen bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser och/eller nya värden som lämnas. Denna formel skall innefatta viktningen av alla de kriterier som fastställts för att bestämma det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, i enlighet med meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget. I detta syfte skall emellertid eventuellt förekommande intervall i förväg reduceras med ett bestämt värde.

Om alternativa anbud är tillåtna, skall separata formler ges för varje alternativ.

6. Under varje etapp i en elektronisk auktion skall den upphandlande myndigheten omedelbart meddela alla anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt skall ha kännedom om sin plats i rangordningen. Den upphandlande myndigheten får också meddela andra upplysningar om andra priser eller värden som har lämnats, under förutsättning att detta anges i förfrågningsunderlaget. Den får också när som helst meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen. Den får emellertid under inga omständigheter röja anbudsgivarnas identitet under genomförandet av de olika etapperna i den elektroniska auktionen.

7. Den upphandlande myndigheten skall avsluta den elektroniska auktionen på ett eller flera av följande sätt:

- a) I inbjudan att delta i auktionen skall anges en på förhand fastställd dag och tid när auktionen stängs.
- b) När den inte längre erhåller några nya priser eller nya värden som motsvarar kraven på minsta skillnader. I detta fall skall de upphandlande myndigheterna i inbjudan att delta i auktionen ange hur långt efter det att den har mottagit det sista budet som den kommer att stänga den elektroniska auktionen.
- c) När det antal auktionsetapper som fastställts i inbjudan att delta i auktionen har genomförts.

Om den upphandlande myndigheten har beslutat att stänga den elektroniska auktionen enligt c, eventuellt i kombination med villkoren i b, skall tidsplanen för varje auktionsetapp anges i inbjudan att delta i auktionen.

8. Efter att ha stängt den elektroniska auktionen skall den upphandlande myndigheten tilldela kontraktet i enlighet med artikel 53 på grundval av resultaten av den elektroniska auktionen.

En upphandlande myndighet får inte utnyttja elektroniska auktioner på otillbörligt sätt eller på ett sätt som hindrar, begränsar eller snedvrider konkurrensen eller så att föremålet för kontraktet, så som det utlystes genom meddelandet om upphandling och fastställdes i förfrågningsunderlaget, ändras.

Artikel 55 Onormalt låga anbud

1. Om det för ett visst kontrakt finns anbud som förefaller vara onormalt låga i förhållande till varorna, byggtreprenaden eller tjänsterna, skall den upphandlande myndigheten, innan anbuden förkastas, skriftligen begära sådana förtydliganden om anbudens innehåll som den anser sig behöva.

Dessa förtydliganden kan särskilt gälla

- ekonomiska kalkyler avseende sättet att tillhandahålla tjänsterna, sättet att tillverka varorna och byggmetoderna,
- valda tekniska lösningar och/eller ovanligt gynnsamma förhållanden som anbudsgivaren kan räkna med för att utföra byggtreprenaden, leverera varorna eller tillhandahålla tjänsterna,
- originaliteten i anbudsgivarens förslag med avseende på byggtreprenader, varor och tjänster,
- överensstämmelse med de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsförhållanden som är i kraft på den ort där tillhandahållandet skall ske,
- möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

2. Den upphandlande myndigheten skall i samråd med anbudsgivaren granska detta innehåll med beaktande av de ingivna förklaringarna.

3. Om en upphandlande myndighet fastställer att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får anbudet förkastas enbart av denna anledning först efter samråd med anbudsgivaren och om denne inom den rimliga tidsfrist som fastställs av den upphandlande myndigheten inte kan bevisa att det berörda stödet har beviljats på lagliga grunder. Om den upphandlande myndigheten förkastar ett anbud under dessa omständigheter, skall den underrätta kommissionen om detta.

AVDELNING III Regler om koncessioner avseende byggtreprenader

KAPITEL I Regler tillämpliga på koncessioner avseende byggtreprenader

Artikel 56 Tillämpningsområde

Detta kapitel skall tillämpas på alla koncessioner avseende byggtreprenader som en upphandlande myndighet sluter om upphandlingskontraktet har ett värde på minst 5.150.000 euro.

Detta värde skall beräknas enligt de regler för byggtreprenader som fastställs i artikel 9. *Förordning (1422/2007/EG)*

Direktiv
2004/18/EG

Artikel 57 Undantag från tillämpningsområdet

Denna avdelning skall inte tillämpas på koncessioner avseende byggtreprenader som

- beviljas i de fall som avses i artiklarna 13, 14 och 15, avseende byggtreprenadkontrakt,
- beviljas av de upphandlande myndigheterna när de bedriver en eller flera av de verksamheter som avses i artiklarna 3–7 i direktiv 2004/17/EG när dessa koncessioner beviljas för att bedriva dessa verksamheter.

Emellertid skall detta direktiv även fortsättningsvis tillämpas på koncessioner avseende byggtreprenader som beviljas av en upphandlande myndighet som bedriver en eller flera av de verksamheter som avses i artikel 6 i direktiv 2004/

17/EG och som beviljas för dessa verksamheter så länge som den berörda medlemsstaten använder sig av den möjlighet som avses i artikel 71 andra stycket i det direktivet för att uppskjuta tillämpningen av detta.

Artikel 58 Offentliggörande av meddelanden om koncessioner avseende byggentreprenader

1. En upphandlande myndighet som önskar tilldela en koncession avseende byggentreprenader skall informera om detta genom ett meddelande.
2. Meddelanden om koncessioner avseende byggentreprenader skall innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII C och i förekommande fall varje annan upplysning som den upphandlande myndigheten anser vara till nytta i överensstämmelse med de standardformulär som kommissionen antagit i enlighet med förfarandet i artikel 77.2.
3. Meddelandena skall offentliggöras enligt bestämmelserna i artikel 36.2–36.8.
4. Artikel 37 om offentliggörande av meddelanden skall också tillämpas för koncessioner avseende byggentreprenader.

Artikel 59 Tidsfrister

Om en upphandlande myndighet önskar tilldela en koncession avseende byggentreprenader skall fristen för att lämna in anbudsansökningarna vara minst 52 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling skickades, med undantag för de fall som avses i artikel 38.5.

Artikel 38.7 skall tillämpas.

Artikel 60 Underentreprenad

En upphandlande myndighet får

- a) antingen anmoda koncessionshavaren att anlita tredje man upp till minst 30 % av det totala värdet av den byggentreprenad som koncessionen gäller, med möjlighet för de anbudssökande att öka denna andel; denna minsta tillåtna andel skall anges i koncessionsavtalet,
- b) eller anmoda de koncessionssökande att själva i sina anbud ange vilken procentsats av det totala värdet av den byggentreprenad som koncessionen gäller som de avser att lägga ut på tredje man.

Artikel 61 Tilldelning av kompletterande byggentreprenader till koncessionshavaren

Detta direktiv skall inte tillämpas på kompletterande byggentreprenader som inte ingår vare sig i det ursprungliga koncessionsprojektet eller i det ursprungliga kontraktet, vilka på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för utförande av byggentreprenaden enligt beskrivningen i koncessionsprojektet eller kontraktet, och som den upphandlande myndigheten tilldelar koncessionshavaren, under förutsättning att kontraktet tilldelas den ekonomiska aktör som utför denna byggentreprenad

- om dessa kompletterande byggentreprenader tekniskt och ekonomiskt inte kan skiljas från det ursprungliga kontraktet utan stora olägenheter för de upphandlande myndigheterna, eller
- om dessa byggentreprenader, även om de kan skiljas från utförandet av det ursprungliga kontraktet, är strikt nödvändiga för dess fullständiga färdigställande.

Det totala beloppet för de kontrakt som tilldelas för kompletterande byggentreprenader får dock inte överstiga 50 % av beloppet för den ursprungliga byggentreprenaden som var föremål för koncessionen.

KAPITEL II Regler om koncessionshavares upphandling när dessa är upphandlande myndigheter

Artikel 62 Tillämpliga regler

Om koncessionshavaren är en upphandlande myndighet enligt artikel 1.9, skall koncessionshavaren med avseende på de arbeten som utförs av tredje man iakttä bestämmelserna i detta direktiv om tilldelning av kontrakt avseende byggtreprenader.

KAPITEL III Regler om koncessionshavares upphandling när dessa inte är upphandlande myndigheter

Artikel 63 Regler om offentliggörande: tröskelvärden och undantag

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att koncessionshavare som inte är upphandlande myndigheter tillämpar bestämmelserna om offentliggörande i artikel 64 när de tilldelar tredje man byggtreprenadkontrakt om värdet av dessa kontrakt uppgår till minst 5.150.000 euro.

Det behövs dock inget offentliggörande om byggtreprenadkontraktet uppfyller villkoren i artikel 31.

Värdet av kontrakten skall beräknas enligt de regler för offentliga byggtreprenadkontrakt som fastställs i artikel 9. *Förordning (1422/2007/EG)*

2. Företag som har gått samman för att få en koncession eller anknutna företag skall inte anses som tredje man.

Med *anknutna företag* avses varje företag över vilket koncessionshavaren, direkt eller indirekt, kan utöva ett bestämmande inflytande, varje företag som kan utöva ett sådant inflytande över koncessionshavaren eller varje företag som tillsammans med koncessionshavaren står under sådant inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under. Ett bestämmande inflytande från ett företag skall antas föreligga om företaget, direkt eller indirekt, i förhållande till ett annat företag

- innehåller merparten av företagets tillskjutna kapital, eller
- kontrollerar majoriteten av rösttalet på grund av aktieäggande eller motsvarande, eller
- kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, styrande eller övervakande organ.

En uttömmande förteckning över dessa företag skall bifogas ansökan om koncession. Förteckningen skall uppdateras när ändringar inträffar i förhållandena mellan företagen.

Artikel 64 Offentliggörande av meddelanden

1. En innehavare av en byggkoncession som inte är en upphandlande myndighet och som önskar lägga ut ett byggtreprenadkontrakt på tredje man skall informera om detta genom ett meddelande.

2. Meddelandena skall innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII C och i förekommande fall varje annan upplysning som innehavaren av byggkoncessionen anser vara till nytta, i överensstämmelse med de standardformulär som kommissionen antagit i enlighet med förfarandet i artikel 77.2.

3. Meddelandet skall offentliggöras enligt bestämmelserna i artikel 36.2–36.8.

4. Artikel 37 om frivilligt offentliggörande av meddelanden skall också tillämpas.

Artikel 65 Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud

En innehavare av en byggkoncession som inte är en upphandlande myndighet och som skall tilldela ett kontrakt avseende byggtreprenad skall fastställa en frist för att motta anbudsansökningar, vilken inte får understiga 37 dagar från och med den

dag då meddelandet om upphandling skickades, och en frist för mottagande av anbud, som inte får understiga 40 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling eller inbjudan att lämna anbud skickades.

Artikel 38.5, 38.6 och 38.7 skall tillämpas.

AVDELNING IV Regler om projekttävlingar på tjänsteområdet

Artikel 66 Allmänna bestämmelser

1. Reglerna för att anordna en projekttävling skall fastställas enligt artiklarna 66–74 och skall hållas tillgängliga för dem som är intresserade av att delta i projekttävlingen.
2. Rätten att delta i projekttävlingar får inte begränsas
  - a) till en medlemsstats territorium, eller till en del av detta territorium,
  - b) till att deltagarna skall vara antingen fysiska personer eller juridiska personer, med hänvisning till att lagen i den medlemsstat där projekttävlingen anordnas skulle kräva detta.

Artikel 67 Tillämpningsområde

1. Denna avdelning skall tillämpas på projekttävlingar som anordnas av
  - a) upphandlande myndigheter som är centrala statliga myndigheter enligt bilaga IV, från och med ett tröskelvärde som är minst 133.000 euro,
  - b) andra upphandlande myndigheter än dem i bilaga IV, från och med ett tröskelvärde som är minst 206.000 euro,
  - c) alla upphandlande myndigheter, från och med ett tröskelvärde som är minst 206.000 euro, om projekttävlingen gäller tjänster i kategori 8 i bilaga II A, tele-tjänster i kategori 5 vars position i CPV-nomenklaturen motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526 och/eller de tjänster som är förtecknade i bilaga II B. *Förordning (1422/2007/EG)*
2. Denna avdelning skall tillämpas på
  - a) projekttävlingar som anordnas inom ramen för tilldelning av ett offentligt tjänstekontrakt,
  - b) projekttävlingar med priser och/eller ersättningar till deltagarna.

I a avses med "tröskelvärde" det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av det offentliga tjänstekontraktet, inklusive eventuella priser och/eller ersättningar till deltagarna.

I b avses med "tröskelvärde" summan av priserna och ersättningarna, inklusive det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av det offentliga tjänstekontrakt som senare kan tilldelas i enlighet med artikel 31.3, om den upphandlande myndigheten inte utesluter en sådan tilldelning i meddelandet om projekttävling.

Artikel 68 Undantag från tillämpningsområdet

Denna avdelning skall inte tillämpas på

- a) de projekttävlingar avseende tjänster som avses i direktiv 2004/17/EG som anordnas av sådana upphandlande myndigheter som bedriver en eller flera av de verksamheter som anges i artiklarna 3–7 i det direktivet i syfte att fortsätta att bedriva denna verksamhet, eller på sådana tävlingar som inte omfattas av tillämpningsområdet för det här direktivet.

Emellertid skall detta direktiv även fortsättningsvis tillämpas på projekttävlingar avseende tjänster som har anordnats av en upphandlande myndighet som bedriver en eller flera av de verksamheter som avses i artikel 6 i direktiv 2004/17/EG och som anordnats för dessa verksamheter så länge som den berörda medlemsstaten använder sig av den möjlighet som avses i artikel 71 andra stycket i det direktivet för att uppskjuta tillämpningen av detta.
- b) de projekttävlingar som anordnas i sådana fall som avses i artiklarna 13, 14 och 15 i detta direktiv för offentliga tjänstekontrakt.

Artikel 69 Meddelanden

1. En upphandlande myndighet som önskar anordna en projekttävling skall informera om detta genom ett meddelande om projekttävling.
2. En upphandlande myndighet som har anordnat en projekttävling skall sända en kommunikation om resultatet av projekttävlingen i enlighet med artikel 36 och skall vidare kunna visa vilken dag meddelandet avsändes.
Sådan information om resultatet av tävlingen behövs inte offentliggöras, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata företags berättigade affärsintressen eller motverka en sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer.
3. Artikel 37 om offentliggörande av meddelanden skall också tillämpas för projekttävlingar.

Artikel 70 Utformning och sätt för offentliggörande av meddelanden om projekttävlingar

1. De meddelanden som avses i artikel 69 skall innehålla de upplysningar som anges i bilaga VII D i överensstämmelse med de standardformulär som kommissionen antagit i enlighet med förfarandet i artikel 77.2.
2. Meddelandena skall offentliggöras enligt artikel 36.2–36.8.

Artikel 71 Kommunikationssätt

1. Artikel 42.1, 42.2 och 42.4 skall tillämpas för alla meddelanden om projekttävlingar.
2. Meddelanden, utbyte och lagring av information skall ske på ett sådant sätt att det säkerställs att integritet och sekretess för de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras samt att juryn inte får ta del av innehållet i planer och projekt innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.
3. Följande regler skall tillämpas på utrustning för elektroniskt mottagande av planer och projekt:
  - a) Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av planer och ritningar, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna. Utrustning för elektroniskt mottagande av planer och projekt skall dessutom överensstämma med kraven i bilaga X.
  - b) Medlemsstaterna får införa eller behålla frivilliga ackrediteringssystem som syftar till att höja nivån på certifieringstjänster för sådan utrustning.

Artikel 72 Urval av deltagare i projekttävlingen

Om deltagarantalet i en projekttävling är begränsat, skall den upphandlande myndigheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta skall under alla omständigheter vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Artikel 73 Juryns sammansättning

Juryn skall vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkeskvalifikationer för att få delta i en projekttävling, skall minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha dessa eller likvärdiga kvalifikationer.

Artikel 74 Juryns beslut

1. Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.
2. Den skall granska planer och projekt som tävlingsdeltagarna har lagt fram anonymt och uteslutande utgå från de kriterier som anges i meddelandet om projekttävlingen.

3. Den skall ange sin rangordning av projekten, som gjorts på grundval av varje projekts förtjänster, i ett protokoll som skall undertecknas av dess medlemmar och innehålla kommentarer och eventuella punkter som kan behöva klargöras.
4. Anonymiteten skall respekteras tills juryn har avgett ett yttrande eller meddelat ett beslut.
5. Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas att besvara frågor som juryn har noterat i protokollet i syfte att klargöra projektets alla aspekter.
6. Det skall upprättas fullständiga protokoll över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

AVDELNING V Skyldigheter att lämna uppgifter för statistikändamål, verkställighetsbefogenheter och slutbestämmelser

Artikel 75 Skyldigheter att lämna uppgifter för statistikändamål

För att resultaten av tillämpningen av detta direktiv skall kunna bedömas skall medlemsstaterna senast den 31 oktober varje år till kommissionen överlämna en statistikrapport, utformad i enlighet med artikel 76, över de varukontrakt, tjänstekontrakt och byggentreprenadkontrakt som den upphandlande myndigheten har tilldelat under det föregående året.

Artikel 76 Statistikrapportens innehåll

1. För varje upphandlande myndighet som anges i bilaga IV skall statistikrapporten minst omfatta följande uppgifter:

- a) Antal tilldelade kontrakt och kontraktens värde när det gäller kontrakt som omfattas av detta direktiv.
- b) Antal kontrakt och kontraktens värde för sådan tilldelning av kontrakt som sker enligt undantag från avtalet.

Uppgifterna enligt led a i första stycket skall i största möjliga utsträckning redovisas enligt följande uppdelning:

- a) Använda upphandlingsförfaranden.
- b) För varje förfarande byggentreprenader enligt bilaga I samt varor och tjänster enligt bilaga II, identifierade efter kategori i CPV-nomenklaturen.
- c) Nationaliteten hos den ekonomiska aktör som tilldelades kontraktet.

När kontrakt tilldelas genom förhandlat förfarande skall de uppgifter som avses i led a i första stycket dessutom delas upp med hänsyn till de förhållanden som anges i artiklarna 30 och 31 samt omfatta antalet kontrakt och värdet av de kontrakt som tilldelats av den medlemsstat eller tredje land som de anbudsgivare som tilldelats kontraktet tillhör.

2. För andra upphandlande myndigheter än dem som anges i bilaga IV skall statistikrapporten minst omfatta följande uppgifter:

- a) Antal tilldelade kontrakt och kontraktens värde uppdelade i enlighet med punkt 1 andra stycket.
- b) Totalt värde av kontrakten avseende sådan tilldelning som sker enligt undantag från avtalet.

3. Statistikrapporten skall klart ange alla andra statistiska uppgifter som begärs enligt avtalet.

De uppgifter som avses i första stycket skall fastställas enligt förfarandet i artikel 77.2.

Artikel 77 Rådgivande kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av Rådgivande kommittén för offentliga upphandlingskontrakt, som inrättats genom artikel 1 i rådets beslut 71/306/EEG, nedan kallad "kommittén".
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 78 Revidering av tröskelvärden

1. Kommissionen skall vartannat år från och med detta direktivs ikraftträdande kontrollera de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 och vid behov revidera dem i enlighet med förfarandet i artikel 77.2.

Tröskelvärdena skall beräknas utifrån genomsnittlig dagskurs för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätter (SDR), under de 24 månader som slutar den sista dagen i augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari. Om det behövs skall de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro för att säkerställa iakttagandet av de gällande tröskelvärdena enligt avtalet, uttryckta i SDR.

2. Samtidigt med revideringen enligt punkt 1 skall kommissionen enligt förfarandet i artikel 77.2 anpassa följande:

- a) Tröskelvärdena i artikel 8 första stycket a, i artikel 56 och i artikel 63.1 första stycket skall anpassas till det reviderade tröskelvärdet för offentliga byggtreprenadkontrakt.
- b) Tröskelvärdet i artikel 67.1 a skall anpassas till det reviderade tröskelvärdet för offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av de upphandlande myndigheter som anges i bilaga IV.
- c) Tröskelvärdena i artikel 8 första stycket b och i artikel 67.1 b och c skall anpassas till det reviderade tröskelvärdet för offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av andra upphandlande myndigheter än de som anges i bilaga IV.

Direktiv (2005/75/EG)

3. Motvärdena till de tröskelvärden som fastställs enligt punkt 1 i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte deltar i den monetära unionen skall i princip revideras vartannat år från och med den 1 januari 2004. Beräkningen av detta värde skall baseras på den genomsnittliga dagskursen för dessa valutor uttryckt i euro under de 24 månader som slutar den sista dagen i augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari.

4. De reviderade tröskelvärdena enligt punkt 1 och deras motvärden i de nationella valutor som avses i punkt 3 skall offentliggöras av kommissionen i *Europeiska unionens officiella tidning* i början av november efter revideringen.

Artikel 79 Ändringar

Kommissionen får ändra följande enligt förfarandet i artikel 77.2:

- a) Den tekniska utformningen av de beräkningsmetoder som avses i artikel 78.1 andra stycket och 78.3.
- b) Formerna för hur de meddelanden som avses i artiklarna 35, 58, 64 och 69 samt de statistikrapporter som föreskrivs i artikel 35.4 fjärde stycket och i artiklarna 75 och 76 skall upprättas, överföras, mottas, översättas, insamlas och spridas.
- c) De särskilda formerna för hänvisningar till särskilda positioner i CPV-nomenklaturen i meddelandena.
- d) Förteckningarna över offentligrättsliga organ och kategorier av organ enligt bilaga III, när dessa, grundade på anmälningar från medlemsstaterna, visar sig nödvändiga.

Direktiv
2004/18/EG

- e) Förteckningarna över de centrala statliga myndigheter som avses i bilaga IV, efter de ändringar som är nödvändiga för att följa avtalet.
- f) Referensnumren till nomenklaturen i bilaga I, förutsatt att detta direktivs materiella tillämpningsområde inte ändras därigenom, och formerna för hänvisningar i meddelandena till särskilda nummer i denna nomenklatur.
- g) Referensnumren till nomenklaturen i bilaga II, förutsatt att direktivets materiella tillämpningsområde inte ändras därigenom, och formerna för hänvisning i meddelandena till särskilda nummer i denna nomenklatur inom de tjänstekategorier som anges i den bilagan.
- h) Bestämmelserna om överföring och offentliggörande av de uppgifter som avses i bilaga VIII, av skäl som hänger samman med tekniska framsteg eller av administrativa skäl.
- i) Bestämmelserna om och de tekniska krav på utrustningen för elektronisk mottagning enligt punkterna a, f och g i bilaga X.

Artikel 80 Genomförande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 31 januari 2006. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 81 Övervakningsmekanismer

Enligt rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten skall medlemsstaterna genom effektiva, tillgängliga och klara och tydliga mekanismer se till att detta direktiv genomförs.

I detta syfte kan de bland annat utse eller inrätta ett oberoende organ.

Artikel 82 Upphävande

Direktiv 92/50/EEG, med undantag av artikel 41, samt direktiven 93/36/EEG och 93/37/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med den dag som anges i artikel 80 utan att detta påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller fristerna för överföring och tillämpning enligt bilaga XI.

Hänvisningar till de upphävda direktiven skall anses som hänvisningar till detta direktiv och skall läsas enligt jämförelsetabellen i bilaga XII.

Artikel 83 Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 84 Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

[Bilagorna I–V återges ej här; red.anm.]

BILAGA VI Definition av vissa tekniska specifikationer

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

1. a) *tekniska specifikationer*: i fråga om offentliga byggtreprenadkontrakt, samtliga tekniska föreskrifter, vilka bland annat skall upptas i de allmänna specifikationerna, med angivande av de egenskaper som krävs av ett material, en produkt eller en vara för att materialet, produkten eller varan skall kunna beskrivas på ett sådant sätt att detta lämpar sig för den upphandlande myndighetens planerade användning. Dessa egenskaper skall omfatta nivå på miljöprestanda, projektering för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för funktionshindrade) och bedömning av överensstämmelse, prestanda, säkerhet och mått, samt förfarandena vid bedömning av kvalitetssäkring, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning och märkning samt produktionsprocesser och -metoder. De skall även innefatta bestämmelser om projektering och kostnad, provnings- och kontrollregler, villkoren för att entreprenaden skall antas, tekniken eller metoderna för byggnadsverksamheten samt samtliga övriga tekniska villkor som den upphandlande myndigheten i enlighet med allmänna eller särskilda förordningar har möjlighet att föreskriva i fråga om den fullbordade entreprenaden samt om ingående material eller delar.
- b) *teknisk specifikation*: i fråga om offentliga tjänste- eller varukontrakt, en specifikation i ett dokument med angivande av kraven på en produkts eller en tjänsts egenskaper, som kvalitetsnivåer, nivå på miljöprestanda, projektering för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för funktionshindrade) och bedömning av överensstämmelse, prestanda, produktens användningsområde, säkerhet eller mått, samt krav på produkten angående den beteckning under vilken den saluförs, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning, bruksanvisningar, produktionsprocesser och -metoder samt förfaranden vid bedömning av överensstämmelse.
2. *standard*: en teknisk specifikation som godkänts av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad och kontinuerlig tillämpning, med vilken överensstämmelse inte är obligatorisk och som faller under en av följande kategorier:
  - Internationell standard: en standard som antagits av ett internationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
  - Europeisk standard: en standard som antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
  - Nationell standard: en standard som antagits av ett nationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
3. *europiskt tekniskt godkännande*: en positiv teknisk bedömning av en produkts lämplighet för att användas för ett bestämt ändamål, grundad på att de grundläggande kraven på byggtreprenaden är uppfyllda genom produktens konstitutiva egenskaper tillsammans med de villkor som fastställts för användningen och utnyttjandet. Ett europeiskt tekniskt godkännande skall utfärdas av ett organ för godkännande som för detta ändamål utsetts av medlemsstaten.
4. *gemensam teknisk specifikation*: en teknisk specifikation som har utarbetats i enlighet med ett förfarande som erkänts av medlemsstaterna och som har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
5. *teknisk referens*: en produkt, med undantag för officiella standarder, som framställs av ett europeiskt standardiseringsorgan i enlighet med förfaranden som anpassats till utvecklingen av marknadens behov.

BILAGA VII Information som skall finnas i meddelanden*BILAGA VII A – Information som skall finnas i meddelanden om offentlig upphandling*

Meddelande om offentliggörande av förhandsmeddelande om upphandlarprofil

1. Land där den upphandlande myndigheten finns.
2. Den upphandlande myndighetens namn.
3. Internetadress för upphandlarprofilen (URL).
4. Referensnummer enligt CPV-nomenklaturen.

Förhandsmeddelande

1. Den upphandlande myndighetens namn, adress, faxnummer, e-postadress samt i förekommande fall motsvarande uppgifter för den enhet som kan lämna ytterligare information och, i fråga om tjänste- och byggtreprenadkontrakt, de enheter som tillhandahåller information, t.ex. via den aktuella statliga webbplatsen, om det allmänna regelverk för skatter, miljöskydd, anställningsskydd och arbetsvillkor som gäller på den plats där kontraktet skall fullgöras.
2. I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
3.
  - För offentliga byggtreprenadkontrakt: slag och omfattning av byggtreprenaden, plats för utförande; om entreprenaden är uppdelad i flera delar, väsentliga särdrag för de olika delarna i förhållande till entreprenaden; om möjligt en uppskattning av kostnadsramen för arbetet, referensnummer enligt nomenklaturen.
  - För offentliga varukontrakt: slag och mängd eller värde avseende de produkter som skall levereras, nomenklaturens referensnummer; referensnummer enligt nomenklaturen.
  - För offentliga tjänstekontrakt: planerad total upphandling i var och en av tjänstekategorierna enligt bilaga II A, referensnummer enligt nomenklaturen.
4. Preliminärt datum när förfarandet för tilldelning av kontraktet eller kontrakten skall inledas, inom varje kategori när det gäller offentlig upphandling av tjänster.
5. I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett ramavtal.
6. I tillämpliga fall, övriga upplysningar.
7. Datum då meddelandet avsänts eller då meddelandet om offentliggörande av detta meddelande om upphandlarprofil avsänts.
8. Angivande av huruvida upphandlingen omfattas av avtalet.

Meddelande om upphandling

Öppna förfaranden, selektiva förfaranden, konkurrenspräglad dialog, förhandlade förfaranden:

1. Den upphandlande myndighetens namn, adress, telefon- och faxnummer och e-postadress.
2. I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
3.
  - a) Det valda upphandlingsförfarandet.
  - b) I tillämpliga fall, skäl till det påskyndade förfarandet (i fråga om selektiva och förhandlade förfaranden).
  - c) I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om ett ramavtal.
  - d) I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om ett dynamiskt inköpssystem.
  - e) I tillämpliga fall, användning av elektronisk auktion (vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden, i det fall som avses i artikel 30.1 a).

4. Typ av upphandling.
5. Plats för utförande/genomförande av byggentreprenaden, leverans av varorna eller tjänsterna.
6. a) För byggentreprenadkontrakt:
  - Slag och omfattning av det arbete som skall utföras och allmän beskrivning av entreprenaden. Ange särskilt option på fortsatt upphandling och, om möjligt, en uppskattning av tidpunkten för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. Om entreprenaden eller kontraktet är uppdelat i flera delar skall storleksordningen på de olika delarna anges; referensnummer enligt nomenklaturen.
  - Uppgifter om syftet med entreprenaden eller kontraktet när det senare även innebär projektering.
  - När det gäller ramavtal, ange även ramavtalets planerade löptid, det totala beräknade värdet för entreprenaden under hela ramavtalets löptid samt, i den utsträckning detta är möjligt, kontraktens värde och frekvens.
- b) För varukontrakt:
  - Slag av varor som skall levereras med särskilt angivande av om anbudinfordras med avseende på köp, leasing, hyra, hyrköp eller en kombination av dessa, referensnummer enligt nomenklaturen. Mängd av de varor som skall levereras med särskilt angivande av option på fortsatt upphandling och, om möjligt, en uppskattning av tidpunkten för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar och referensnummer enligt nomenklaturen.
  - I samband med tidsbegränsade kontrakt eller kontrakt som kan förnyas inom en given tid anges även, om möjligt, tidsplanen för planerade senare varuupphandlingar.
  - När det gäller ramavtal, ange även ramavtalets planerade löptid, det totala beräknade värdet för varorna under hela ramavtalets löptid samt, i den utsträckning detta är möjligt, kontraktens värde och frekvens.
- c) För tjänstekontrakt:
  - Tjänstekategori och benämning. Referensnummer enligt nomenklaturen. Omfattning av de tjänster som skall levereras. Ange särskilt option på fortsatt upphandling och, om möjligt, en uppskattning av tidpunkten för utnyttjande av optionen samt antalet eventuella förlängningar. I samband med kontrakt som kan förnyas inom en given tid anges även, om möjligt, tidsplanen för senare tjänsteupphandling.
När det gäller ramavtal, ange även ramavtalets planerade löptid, det totala beräknade värdet för tjänsterna under hela ramavtalets löptid samt, i den utsträckning detta är möjligt, kontraktens värde och frekvens.
  - Angivande av huruvida utförandet av tjänsten enligt lagar eller författningar är förbehållet en viss yrkesgrupp.
Hänvisning till lag eller författning.
  - Angivande av huruvida juridiska personer skall ange namn och yrkeskvalifikationer på den personal som är ansvarig för utförandet av tjänsten.
7. Om kontrakten är uppdelade i flera delar skall det anges om de ekonomiska aktörerna kan lämna anbud på en, flera och/eller alla delar.
8. Sista datum för slutförande av byggentreprenaden/varu-/tjänsteleveranserna eller byggentreprenad-/varu-/tjänstekontraktets varaktighet och, så långt det är möjligt, sista datum för påbörjande av byggentreprenaden eller sista datum för påbörjande eller genomförande av varuleveransen eller tillhandahållandet av tjänsterna.

9. Tillåtelse av eller förbud mot alternativa anbud.
10. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
11. Öppna förfaranden:
  - a) Namn, adress, telefon- och faxnummer samt e-postadress till den avdelning från vilken kontraktshandlingar och förfrågningsunderlag kan beställas.
  - b) I förekommande fall, sista datum för sådan beställning.
  - c) I förekommande fall, belopp och betalningsvillkor för sådana dokument.
12. a) Sista datum för mottagande av anbud eller preliminära anbud, om det rör sig om införandet av ett dynamiskt inköpssystem (öppna förfaranden).
  - b) Sista datum för mottagande av begäran om deltagande (selektiva och förhandlade förfaranden).
  - c) Adress till vilken dessa skall skickas.
  - d) Det eller de språk som dessa skall vara avfattade på.
13. Öppna förfaranden:
  - a) Personer som får närvara vid öppnandet av anbuderna.
  - b) Datum, tid och plats för öppnandet.
14. I tillämpliga fall, de säkerheter och garantier som begärs.
15. Huvudsakliga villkor för finansiering och betalning och/eller hänvisning till de texter som innehåller villkoren.
16. I tillämpliga fall, den rättsliga form som en grupp ekonomiska aktörer som tilldelas kontrakt skall anta.
17. De urvalskriterier avseende de ekonomiska aktörernas personliga ställning som kan leda till att de utesluts och de uppgifter som begärs som bevis på att de inte tillhör de kategorier som motiverar uteslutning. Urvalskriterier och uppgifter om den ekonomiska aktörens personliga ställning samt de uppgifter och handlingar som krävs för bedömningen av de ekonomiska och tekniska minimikrav som de ekonomiska aktörerna skall uppfylla. Minimistandardnivåer som eventuellt krävs.
18. För ramavtal: planerat antal, i tillämpliga fall högsta antal, deltagande ekonomiska aktörer, planerad löptid och i tillämpliga fall angivande av skälen till en löptid på över fyra år.
19. För konkurrenspräglad dialog och förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, ange i tillämpliga fall användning av ett förfarande i successiva etapper i syfte att gradvis minska antalet lösningar att diskutera eller anbud att förhandla om.
20. För selektiva förfaranden, konkurrenspräglad dialog och förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, vid utnyttjande av möjligheten att minska antalet anbudssökande som ombeds lämna ett anbud, delta i en dialog eller förhandla: planerat minsta antal och i tillämpliga fall högsta antal anbudssökande samt de objektiva kriterier som skall användas för att utse dessa anbudssökande.
21. Den tid anbudsgivaren skall vara bunden av sitt anbud (öppna förfaranden).
22. I förekommande fall, namn och adress på ekonomiska aktörer som den upphandlande myndigheten redan utsett (förhandlade förfaranden).
23. De kriterier som avses i artikel 53 och som skall användas vid tilldelning av kontrakt: "lägsta pris" eller "det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet". De kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras inbördes viktning skall anges om de inte framgår av specifikationerna eller, vid konkurrenspräglad dialog, av det beskrivande dokumentet.
24. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.

25. Datum för offentliggörande av förhandsmeddelande i enlighet med de tekniska specifikationer för offentliggörande som anges i bilaga VIII eller uppgift om att sådant offentliggörande inte skall äga rum.
26. Datum då meddelandet avsänts.
27. Angivande av om kontraktet omfattas av avtalet om offentlig upphandling eller ej.

Meddelande om förenklad upphandling inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem

1. Det land där den upphandlande myndigheten finns.
2. Den upphandlande myndighetens namn och e-postadress.
3. Hänvisning till offentliggörandet av det meddelande om upphandling som rör ett dynamiskt inköpssystem.
4. E-postadress där förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna för det dynamiska inköpssystemet finns tillgängliga.
5. Föremålet för upphandlingen: Beskrivning genom koderna i CPV-nomenklaturen och upphandlingens mängd eller omfattning.
6. Tidsperiod inom vilken preliminära anbud skall lämnas in.

Meddelande om tilldelning av kontrakt

1. Den upphandlande myndighetens namn och adress.
2. Det valda upphandlingsförfarandet. Vid förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande av meddelande (artikel 28), motivering.
3. – För byggtreprenadkontrakt: slag och omfattning av de tjänster som skall tillhandahållas och en allmän beskrivning av entreprenaden.
  - För varukontrakt: slag och mängd av de produkter som levereras, i förekommande fall, per leverantör; referensnummer enligt nomenklaturen.
  - För tjänstekontrakt: tjänstekategori och benämning; referensnummer enligt nomenklaturen; omfattning av upphandlade tjänster.
4. Datum för tilldelning av kontrakt.
5. Kriterier för tilldelning av kontrakt.
6. Antal mottagna anbud.
7. Namn och adress på den eller de ekonomiska aktörer som tilldelats kontrakt.
8. Erlagt pris (minimum/maximum) eller prisklass.
9. Det/de tilldelade kontraktens värde eller högsta och lägsta anbud som har beaktats vid tilldelningen av kontraktet.
10. Värde och omfattning av den del av kontraktet som eventuellt kan bli utlagt på tredje man.
11. Datum för offentliggörande av meddelandet om upphandling i enlighet med de tekniska specifikationer för offentliggörande som återfinns i bilaga VIII.
12. Datum då meddelandet avsänts.
13. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.

Direktiv
2004/18/EG

BILAGA VII B – Information som skall finnas i meddelanden om koncessioner avseende offentliga byggtreprenader

1. Den upphandlande myndighetens namn, adress, faxnummer och e-postadress.
2. a) Plats för utförande av entreprenaden.
b) Koncessionens syfte: slag och omfattning av prestationerna.
3. a) Sista datum för inlämnande av anbud.
b) Adress till vilken anbuden skall sändas.
c) Det eller de språk på vilket/vilka de skall avfattas.
4. Personliga, tekniska och finansiella villkor som skall uppfyllas av de anbudssökande.
5. Kriterier som kommer att användas vid tilldelning av kontrakt.

6. I tillämpliga fall, minsta procentandel av arbetet som läggs ut på tredje man.
7. Datum då meddelandet avsänts.
8. Namn på och adress till det organ som är behörigt vid överklaganden eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för överklagande eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.

BILAGA VII C – Information som skall finnas i meddelanden om kontrakt som tilldelas av koncessionshavare för byggtreprenader, vilka inte är upphandlande myndigheter

1. a) Plats för utförande.
b) Slag och omfattning av tjänsterna, allmänna karakteristika för arbetet.
2. Eventuell tidsfrist för utförandet.
3. Namn och adress på det organ där förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna kan begäras.
4. a) Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud.
b) Adress till vilken de skall sändas.
c) Det eller de språk på vilket/vilka de skall avfattas.
5. I tillämpliga fall, den säkerhet eller de garantier som krävs.
6. Personliga, tekniska och finansiella villkor som skall uppfyllas av de anbudssökande.
7. Kriterier som kommer att användas vid tilldelning av kontrakt.
8. Datum då meddelandet avsänts.

BILAGA VII D – Information som skall finnas i meddelanden om projekttävlingar avseende tjänster

Meddelande om projekttävling

1. Namn, adress, faxnummer och e-postadress för den upphandlande myndigheten och för de avdelningar där kompletterande handlingar kan erhållas.
2. Beskrivning av projektet.
3. Typ av projekttävling: öppen eller selektiv.
4. Vid en öppen projekttävling: sista datum för inlämnande av projekt.
5. Vid en selektiv projekttävling:
  - a) Planerat antal deltagare.
  - b) I tillämpliga fall, namnet på de deltagare som redan utsetts.
  - c) Kriterier för urval av deltagare.
  - d) Sista datum för ansökan om deltagande.
6. I tillämpliga fall, ange om deltagande förbehålls en viss yrkesgrupp.
7. Kriterier vid bedömning av projekten.
8. I tillämpliga fall, namn på de jurymedlemmar som utsetts.
9. Ange om juryns beslut är bindande för den upphandlande myndigheten.
10. I tillämpliga fall, antal och värde på priserna.
11. I tillämpliga fall, ange de utbetalningar som skall göras till samtliga deltagare.
12. Ange huruvida de kontrakt som följer på projekttävlingen kommer att tilldelas vinnaren eller vinnarna i projekttävlingen.
13. Datum då meddelandet avsänts.

Meddelande om resultat av en projekttävling

1. Den upphandlande myndighetens namn, adress, faxnummer och e-postadress.
2. Beskrivning av projektet.
3. Totalt deltagarantal.
4. Antal utländska deltagare.
5. Tävlingsvinnare.
6. I tillämpliga fall, pris(er).
7. Hänvisning till meddelandet om projekttävlingen.
8. Datum då meddelandet avsänts.

BILAGA VIII Karakteristika för offentliggörandet

1. Offentliggörande av meddelanden
  - a) De upphandlande myndigheterna skall översända de meddelanden som avses i artiklarna 35, 58, 64 och 69 till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer i det format som krävs enligt kommissionens direktiv 2001/78/EG av den 13 september 2001 om användning av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling. De förhandsmeddelanden som avses i artikel 35.1 första stycket om upphandlarprofil enligt punkt 2 b skall även följa detta format, liksom även meddelandet om detta offentliggörande.
  - b) De meddelanden som avses i artiklarna 35, 58, 64 och 69 skall offentliggöras av Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer eller av de upphandlande myndigheterna vid förhandsmeddelanden om upphandlarprofil enligt artikel 35.1 första stycket.
De upphandlande myndigheterna kan därutöver offentliggöra denna information på internet i form av den "upphandlarprofil" som avses i punkt 2 b.
  - c) Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer skall till den upphandlande myndigheten sända en bekräftelse på det offentliggörande som avses i artikel 36.8.
2. Offentliggörande av kompletterande upplysningar
  - a) De upphandlande myndigheterna uppmanas att offentliggöra samtliga specifikationer och kompletterande handlingar på internet.
  - b) Upphandlarprofilen kan innehålla det förhandsmeddelande som avses i artikel 35.1 första stycket, uppgifter om pågående upphandlingar, planerade inköp, tilldelade kontrakt, annullerade förfaranden samt all annan information av allmänt intresse, såsom kontaktpunkter, telefon- och faxnummer, post- och e-postadress.
3. Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg.
Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg är tillgängliga på följande internetadress: <http://simap.eu.int>.

[Bilaga IX återges ej här; red.anm.]

BILAGA X Krav på utrustning för elektronisk mottagning av anbud, anbudsansökningar eller ritningar och planer i projekttävlingarna

Utrustning för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar samt för översändning av ritningar och planer skall, i fråga om teknik och lämpliga förfaranden, åtminstone garantera att

- a) de elektroniska signaturerna för anbud, anbudsansökningar, ritningar och planer överensstämmer med de nationella bestämmelserna enligt direktiv 1999/93/EG,
- b) exakt tid och dag för mottagande av anbud, anbudsansökningar, ritningar och planer kan fastställas noggrant,
- c) det inom rimliga gränser kan säkerställas att ingen har tillträde till de uppgifter som överförts enligt dessa krav före utgången av de fastställda tidsfristerna,
- d) det vid överträdelse av detta förbud mot tillträde finns rimliga garantier för att överträdelsen klart kan spåras,
- e) endast behöriga personer får fastställa eller ändra datum för öppnande av mottagna uppgifter,
- f) tillträde till samtliga eller en del av de insända uppgifterna i de olika etapperna av förfarandet för kontraktstilldelning eller av projekttävlingen endast är möjlig om de behöriga personerna agerar samtidigt,
- g) de insända uppgifterna inte kan göras tillgängliga förrän efter det fastställda datumet vid ett samtidigt agerande av de behöriga personerna,
- h) de uppgifter som mottagits och öppnats enligt dessa krav är tillgängliga endast för de personer som har behörighet att få kännedom om dem.

[Bilagorna XI – XII återges ej här; red.anm.]